

e-manet

üç aylık elektronik Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisi

Sayı 19 – Ocak-Mart 2010

DÜŞÜNCE

Li-derkenar: Tanrı'ya Göre "Büyük"se... 3

Chuck Faroe

Tamam mı? Devam mı? Dünya Görüşünün Değişimi (5. Bölüm) 4

Steven K. Mittwede

KİTAP

Vahiy'den...Tartışmasızca: Beklenen Mesih'in Beklenmedik Zaferi 10

Chuck Faroe

TARİH

İoannes Khrysostomos: Üstat Vaiz 14

David Wright

Rahiplik Hizmeti 18

İoannes Khrysostomos

HİZMET

Disiplin 19

İbrahim Deveci

KAYNAK

İsa'nın Öğrencilerini Nasıl Yetiştirelim? 27

Bill Hull'ın Yazılarından Alıntılar

Ken Wiest

"Birçok tanık önünde benden işittiğin sözleri, başkalarına da öğretmeye yeterli olacak güvenilir kişilere emanet et."

– 2. Timoteos 2:2

e-manet

e-manet Türkiye’de hazırlanarak Türk kilise önderlerine ücretsiz olarak gönderilen üç aylık e-posta Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisidir.

e-manet, 2. Timoteos 2:2’deki sürecin gerçekleşmesine araç olmayı amaçlamaktadır. Yarının önderlerini donatacak olan bugünkü Türk kilise önderlerinin donatılmasına katkıda bulunmak istiyoruz.

Bu derginin iki ana hedefi vardır: olgunlaşma ve hizmet.

Dergide benimsenen iki temel değer vardır: üstün nitelikli içerik ve okuyucuların yararı. Kilise önderlerinin eleştirel düşünme, düşüncelerini net bir biçimde belirtme ve farklı görüşleri sevgiyle hoş görmenin yanı sıra, Kutsal Yazılar’a göre değerlendirme kapasitelerini geliştirmeleri can alıcı önem taşır. Bu derginin böyle bir gelişim sürecine yarayacak yapıcı bir ortam sağlayacağını umuyoruz. e-manet’in yararlı olması için tepkilerinizi, isteklerinizi ve eleştirilerinizi bildirmeniz gerekecektir. Bunları yazikurulu@e-manetdergi.org adresine iletebilirsiniz.

e-manet’in tüm sayılarını <http://www.e-manetdergi.org> adresli web sitemizden indirebilirsiniz. Ayrıca dergimizde yayınlanan tüm makaleleri interaktif bir dizinde bulabilirsiniz.

e-manet’te yayımlanan makalelerin ve karikatürlerin telif hakları, yazarlarına veya onları ilk yayımlayan kurum veya yayınevine aittir. Mesih imanlıları olarak telif hakları yasasını ihlâl etmek istemeyiz. e-manet kurulunun aldığı yayın izinleri, makalelerin ve karikatürlerin başka yerlerde (web siteleri dahil), yayımlanmasını kapsamayabilir. İzin nereden alınması gerektiğini öğrenmek için bize yazikurulu@e-manetdergi.org e-posta adresinden ulaşabilirsiniz.

Li-derkenar

Tanrı'ya Göre "Büyük"se...

✍️ Chuck Faroe

Büyük ne demek? Dar gelirli bir kişi için orta halli bir lokantada bir yemek yemek "büyük" bir masraf sayılabilir. Peki, Şevket Sabancı veya İdris Yamantürk gibi zengin bir işadama acaba neyi "büyük" bir masraf sayar? Sözlüğe göre büyük, "ortalamayı aşan" demektir. Ama fakir bir kişinin "ortalaması" ve iyi bir zengin "ortalaması" tabii ki birbirinden farklı olacaktır. Kaldı ki, "büyük" göreceli bir kavramdır. Kişiden kişiye değişebilir.

Peki, Tanrı bir şeye "büyük" derse, acaba ne kadar büyük olur?

Tanrı'nın yarattığı evren bizim için neredeyse kavranamayacak kadar büyüktür. Evrende 100 milyar galaksi var. (Aslında bu sayı çok daha büyük olabilir.) Ortalama bir galakside milyarlarca yıldız var. Ortalama bir galaksinin bir ucundan öbür ucuna gitmek için, 15 bin trilyon (yani, 15 bin artı 12 sıfır!) kilometrelik bir "seyahat" yapmamız gerekir! Dünya turu atmak içinse, sadece 40 bin kilometrelik bir yolculuk yaparız.

Evren bu kadar büyüktür. Oysa Süleyman Tanrı'nın yüceliğini şöyle dile getirdi: "*Sen göklere, göklerin göklerine bile sığmazsın*" (1Kr. 8:27).

Yine soralım: Tanrı bir şeye "büyük" derse, acaba ne kadar büyük olur?

Pavlus Mesih'in tekrar gelişinde bizi bekleyen Tanrısal yüceliğini şöyle hesaplamıştır: "*Kanım şu ki, bu anın acıları, gözümüzün önüne serilecek yücelikle karşılaştırılmaya değmez*" (Rom. 8:18). Yani, yaşadığımız dünyayı tanımlayan bütün acıları – bütün savaşları, kanserleri, tecavüzleri, gaddarlıkları, haksızlıkları, faciaları, kıtlıkları, vs. – toptasak, bunlar nail olacağımız yücelikle *karşılaştırılmaya bile değmeyecektir*. Her şeyin "yeniden düzenleneceği" zamanda bizi bekleyen değişim öylesine büyük ve güzel olacak ki! Bu da Tanrısal bir büyüklüktür sanırım.

Şimdi esas konumuza gelelim. Tanrı size verilecek bir ödülün "büyük" olacağını söylerse, acaba bu ödül nasıl olacaktır? Tanrısal büyüklükte bu ödül *ne için* verilecektir? Bu konuda Rab'bimiz İsa Mesih şöyle diyor: "*Benim yüzümden insanlar size sövüp zulmettikleri, yalan yere size karşı her türlü kötü sözü söyledikleri zaman ne mutlu size! Sevinin, sevinçle coşun! Çünkü göklerdeki ödülünüz büyüktür. Sizden önce yaşayan peygamberlere de böyle zulmettiler*" (Mat. 5:11-12).

İsa'nın bu sözleri hakkında birkaç gözlemde bulunmak istiyorum.

Önce, İsa kendini *peygamber* yerine koymuyor. Kendini peygamberlerin temsil ettiği *Tanrı'nın* yerine koyuyor ve kendisine tanıklık edenleri – yani bizi – daha önce yaşayan peygamberlere benzetiyor.

İkinci olarak İsa bize "*benim yüzümden*" insanlar size sövecekler, size zulmedecekler, yalan yere size karşı her türlü kötü söz söylecekler diyor. Neden öyle yapsınlar? Sözelimi, herkes günah işledi, herkes tek kurtarıcı olan Mesih'e iman etmeli, İsa sadece peygamber değil, insan bedenine bürünen yüce Yaratan'dır gibi tanıklıklarda bulunduğumuz için, *İsa yüzünden*, bu tür kötü muamelelere maruz kalabiliriz.

Son olarak İsa, kendisine sadık kalarak böyle baskılara maruz kaldığımız için göklerdeki ödülümüzün *büyük* olacağını söyler. İsa'nın sözünü ettiği ödül yeryüzünde yaşanan bütün utançları, hakaretleri ve zulümleri *sevinç* ve *coşkuya* çevirecek kadar güzeldir. Bizi bekleyen bu ödülü göz önünde tutarak sövgüler, iftiharlar ve zulümlerden derin bir *haz* alabiliriz. Şaşılacak olduğu kadar gerçek bir durumdur bu!

Bu kısa yazıyı şu iki soruyla noktalamak istiyorum: *İsa'nın sadık tanığı olarak sizi bekleyen ödülü ne kadar sık düşünüyorsunuz?* ve *Acaba, Tanrı'nın "büyük" dediği bu ödül nasıl olacaktır?*

Tamam mı? Devam mı?

Dünya Görüşünün Değişimi

(5. Bölüm)

✍ Steven K. Mittwede

Huzur hakkı

Rahat

*Şu kavga bir bitse dersin,
Acıkmasam dersin,
Yorulmasam dersin,
Çişim gelmese dersin,
Uykum gelmese dersin;
Ölsem desene!¹*

Meşhur Türk şair Orhan Veli Kanık bu mizahî şiiriyle rahat kavramını ele alıp insanların sözde rahat olabilmeleri için koydukları şartlarla alay ediyor. Anlaşılan, insanlar gerçekten rahat olmak ister; her ne pahasına olursa olsun rahatlık her zaman ön planda tutulan bir şeydir. Herhangi bir durumda rahat olabilmemiz için bir sürü şart, tercih veya isteğimizi sıralayabiliriz. Ama kendimize karşı dürüst olabilsek bu durumların genelde pek önemli olmadığını itiraf ederiz. Tabii ki o anda bize öyle gelebilir, yalnız söz konusu rahatlık çok geçici bir haldir.

Bununla beraber, Mesih İsa, kendisine sığınan insanlara bambaşka bir rahatlık vaat eder:

*Ey bütün yorgunlar ve yükü ağır olanlar! Bana gelin, **ben size rahat veririm.** Boyunduruğumu yüklenin, benden öğrenin. Çünkü ben yumuşak huylu, alçakgönüllüyüm. **Böylece canlarınız rahata kavuşur.** Boyunduruğumu taşımak kolay, yüküm hafiftir. (Mat. 11:28-30; vurgu eklenmiştir)*

Güzel ama bunun anlamı nedir? Mesih imanlılarına verilen rahat (huzur) nedir, nelerden ibarettir? Kısacası, dinden kurtulmaktır.² Bu bağlamda din, insanların kendi çabalarıyla, “iyi” saydıkları işlerle Tanrı’yı hoşnut etmeye çalışması demektir.³ Ama din boş bir uğraş, ağır bir yükür, insana asla rahat vermez. Ancak insanı yıpratıp çökertir, eninde sonunda umutsuz bir vaziyete sürükler.

Ayrıca İbraniler 4’te de huzur konusu işleniyor. Orada huzur için kullanılan Grekçe sözcükleri (*katapausis/katapauō*), Matta 11:28-30’da kullanılan *anapausis/anapauō* sözcükleriyle ilişkilidir. Anlaşılan, hem İsa hem de İbraniler kitapçığının yazarı bu kavramın çok önemli olduğu kanısındadırlar. Her iki kısmın bağlamlarındaki atmosfer gösteriyor ki, *insanlar için bu huzur Tanrı’nın istediği huzurdur.*

Ayrıca İbraniler 4:9’da *sabbatismos* sözcüğü de kullanılıyor; orada bahsedilen huzur haftada bir tutulan bir kural değil, Rab Tanrı ile olan ayrılmaz ilişkiden kaynaklanan daimi bir dinlenmedir. Yazar Sally Breedlove bu huzur kavramını şöyle açıklıyor:

*Tanrı’nın Kendisi Huzuruna girmemiz ve yaşamlarımızı özgür ve dingin bir kalple yaşamamız için bize çağrıda bulunuyor. İbraniler4’üncü bölüm bizleri **Şabat’ı gözetmeye değil, Şabat’ın yaşandığı yaşama girmek üzere** her türlü çabada bulunmamız konusunda zorluyor. İşte bizim zorluğumuz: **Tanrı’nın bizim için, O’nun bizzat kendisinin sürdürdüğü yaşamdan akarak gelen bir hediyesi vardır. Bu hediye huzurdur. Bu huzur bizi bir şeyler yapmanın sonsuz döngüsünden kurtaran ve mola vermemizi sağlayan***

bir huzurdur. Bu huzur bizi iyi ve güzel olan her şeyi kutlamaya katılmaya davet eden bir huzurdur. Bu huzur (kendi bakış açımızdan), her şeyin icabına bakılmamış olsa bile her şeyin gerçekten düzgün olacağı konusunda bizi temin eden bir huzurdur. Bu huzur yalnızlığımızı hafifleten ve Tanrı'da gerçek bir yuva bulmamızı sağlayan bir huzurdur... Ancak burada bir sorunumuz, özlem duyduğumuz huzurdan bizi alıkoyan büyük bir engelimiz vardır. Yalnızca kalplerimizi rahatsız eden bütün konuları çözdüğümüzde huzur bulduğumuzu varsayarız... Ancak Tanrı kendi yaratıcı ve değişik yönleri olan yolları içerisinde, kalplerimizi kargaşa içerisinde tutan nesnelere, Yaradılış'ta kaybettiğimiz bahçeye gireceğimiz, kapılar haline gelmesini amaçlamaktadır. Kalbin ferahlığı, hem yalnızlığı hem de samimiyeti sarmalayan dinginlik derinliği ve keskin bir hoşnutluk bu kapıların diğer tarafında bizleri beklemektedir.⁴ (vurgu eklenmiştir)

Tekrar edilsin: O'nun bizzat kendisinin sürdürdüğü yaşamdan akarak gelen bir hediyesi vardır. Bu hediye huzurdur. İşte Müjde budur, yani, Tanrı'nın Kendisi ve Ondan gelen huzur dolu yaşamdır. Ama bu konuda yanlış sonuca varmayalım. Bu huzur, bu dinlenme, bir durgunluk veya tembellek demek değildir, sonsuz konfor ya da tatil değildir. J. Patrick şu yararlı perspektifle konumuzu aydınlatıyor:

*Herkesin Tanrı'da kendini memnun eden ve kendi gelişimi için ideal ortamı bulmasından dolayı, Mesih'in huzuru işten "dinlenme" değil işte "dinlenme"dir, "eylemsizlik dinlenmesi değil - iradenin, kalbin, hayal gücünün, vicdanın - bütün melekelerinin ve şefkatlerin uyumlu bir şekilde çalışmasıyla oluşan dinlenmedir."*⁵ (vurgu eklenmiştir)

Huzurumuzu Kaçırmaya Çalışan...

Bu gerçek, nihai huzur konusunda, insanların yolunu engellemeye çalışan bir düşmanla ilgilidir, ve bu düşman Kutsal Kitap'ta Şeytan, İblis ve yılan/ejderha olarak da adlandırılır.⁶ Bu düşmanın asıl amacı, yalnızca Tanrı'ya ait olan yüceliği çalmaktır. Bu stratejisinin içerisinde birçok taktiği vardır. Felsefe ve ilahiyat profesörü Winfried Corduan düşmanın faaliyetini şöyle özetliyor: "Hatırlamalıyız ki Şeytan, insanları gerçekten uzaklaştırmak için her avantajı kullanır."⁷ Corduan'ın demek istediği, düşmanımız kendi amacını gütmek için her yönteme başvurur.

Güçlü ve kurnaz olan bu düşman ve kendisiyle birlikte düşmüş diğer melekeler (yani cinler) ile, insanlara karşı sürekli saldırılar düzenlemektedir. Onun isteği insanların dine bağlı kalmalarıdır. Yani, yukarıda sözü edilen huzura kavuşmalarını istemez. Tabii ki Tanrı'nın İsrailoğullarına verdiği Kutsal Yasa kurallardan ibarettir, ama onun görevi sadece geçiciydi:

Bu iman gelmeden önce Yasa altında hapsedilmiştik, gelecek iman açıklanuncaya dek Yasa'nın tutuklusuyduk. Yani imanla aklanalım diye Mesih'in gelişine dek Yasa eğitmenimiz oldu. Ama iman gelmiş olduğundan, artık Yasa'nın denetiminde değiliz... Ama zaman dolunca Tanrı, Yasa altında olanları özgürlüğe kavuşturmak için kadından doğan, Yasa altında doğan öz Oğlu'nu gönderdi. Öyle ki, bizler oğulluk hakkını alalım. (Gal. 3:23-25; 4:4)

Kutsal Yasa geçici olarak lazımdı ve iyiydi, yalnız insana yaşam sağlayamazdı, rahat veremezdi, huzura kavuşturamazdı. Ama Mesih bizi hem özgürlüğe kavuşturma, hem de bize oğulluk hakkını verme gücüne sahiptir.⁸ Dolayısıyla kimliğimizi unutmayalım! Paul D. Tripp, bu eğilimimizi "kimlik amnezisi" diye adlandırıyor. Bu, Şeytan'ın Mesih imanlılarına yönelik uyguladığı en vahim taktiktir. O, gerçek kimliğimizin yerine başka (sahte) bir kimliği koymaya çalışıyor. Sahte kimlikleri kabul etmeyelim!

Üstelik, Petrus imanlılara şöyle sesleniyor; "Ayık ve uyanık olun. **Düşmanınız İblis kükreyen aslan gibi yutacak birini arayarak dolaşılıyor... İblis'e karşı direnin.**" (1Pe. 5:8,9; vurgu eklenmiştir). Bu ayeti yorumlarken Hristiyan tanrıbilimci Wayne Grudem, Petrus'un Şeytan hakkındaki anlayışını şöyle açıklıyor: "Burada Petrus, Şeytan'ı Hristiyanlara saldıracak (ve muhtemelen zarar verebilecek) kabiliyet ve eğilime sahip

olan, kurnaz ve kötü kişisel bir varlık olarak görüyor.”⁹ Böylece Şeytan’ın amacı “Tanrı’nın Sözü’nü itibardan düşürmek ve Tanrı’nın işlerini yıkmaktır.”¹⁰ Bize, yani Tanrı’nın çocuklarına saldırarak Tanrı’nın sevgisinin, merhametinin ve lütfunun yetersiz olduğunu göstermeye çalışıyor.

Ayrıca Şeytan’ın özellikle imanlılara yönelik başka saldırıları da vardır. Bu konuda Eyüp kitapçığında (özl. 1. ve 2. bölümünde) çarpıcı bir anlatı yer alıyor. Şeytan Eyüp’ü sınavarak, hayatında değerli olan her şeyi yok ederek, Eyüp’ün Tanrı’nın yüzüne karşı sövmesini ister. Bu kısımda Şeytan’ın amacı, Eyüp’ün kafasında *Tanrı’nın karakteri hakkında şüphe uyandırmaktır*. Tanrı gerçekten adil, iyi ve güvenilir mi? O, her durum üzerinde gerçekten egemen mi?

Eyüp’ün verdiği karşılıklar bizim için örnek ve ibret vericidir. İlk sınavından sonra, Eyüp şöyle der; "Bu dünyaya çıplak geldim, çıplak gideceğim. RAB verdi, RAB aldı, RAB'bin adına övgüler olsun!" İkinci sınavından sonra ise "Tanrı'dan gelen iyiliği kabul edelim de kötülüğü kabul etmeyelim mi?" demiştir.¹¹ Her iki sınavdan sonra günah işlemedi ve Tanrı’yı suçlamadı.¹² Demek ki Eyüp, Şeytan’ın tuzağına düşmedi. Yine de Şeytan bu taktiğini bırakmadı, bırakmıyor, çünkü birçok durumda imanlılar uyandırılan şüpheyne kapılıp onun tutsağı olurlar.

Tanrı’nın iyiliğine karşı şüphe uyandırmasının yanı sıra Şeytan, birçok durumda Tanrı’nın iyiliğini de taklit etmeye çalışır:

*Bu tür adamlar sahte elçiler, düzenbaz işçiler, kendilerine Mesih’in elçisi süsü verenlerdir. Buna şaşmamalı. **Şeytan da kendisine ışık meleği süsü verir.** Ona hizmet edenlerin de kendilerine doğruluğun hizmetkârları süsü vermesi şaşkırtıcı değildir. Onların sonu yaptıklarına göre olacaktır.* (2Ko. 11:13-15)

Demek sahtekârlık Şeytan’ın uzmanlık alanıdır. İnsanlara hep cezbedici fırsatlar sunar, ama bize cazip gelen bu fırsatlar sadece ve sadece geçici zevk verir ve bizi yıkıma doğru sürükler. Ayrıca Tanrı çocuklarına kötü düşünceler de gönderir, ve aptalca bir şekilde bunları kendi düşüncelerimiz olarak kabul ederiz. Böylece Şeytan, bizim kutsal ve Tanrı’ya ait olmadığımızı, henüz onun elinde olduğumuzu göstermeye çalışır. Mesih’teki huzurumuzu kaçıran bu saldırılar gerçekten “ateşli oklar” gibi gelir.¹³

Şeytan, kesinlikle Tanrı’nın çocuklarını sevmez, ne olursa olsun onları yok etmek ya da en azından aldatmak ister:

*Siz babanız İblis'tensiniz ve babanızın arzularını yerine getirmek istiyorsunuz. **O başlangıçtan beri katildi.** Gerçeğe bağlı kalmadı. Çünkü onda gerçek yoktur. Yalan söylemesi doğaldır. Çünkü **o yalancıdır ve yalanın babasıdır.*** (Yu. 8:44)¹⁴

Tanrı, evrenin egemeni olarak Şeytan’ın dünyada çalışmasına izin verdi. Herhangi bir strateji kurarsa ve o stratejiye göre hareket ederse bu ancak ve ancak Tanrı’nın izniyle mümkündür. Şeytan’ın şu etiketi ve etkisine bakın: “*Tanrı’nın görünümü olan Mesih’in yüceliğiyle ilgili Müjde’nin ışığı imansızların üzerine doğmasın diye, **bu çağın ilahı onların zihinlerini kör etmiştir.***” (2Ko. 4:4; vurgu eklenmiştir).

Deliceler benzetmesi de Şeytan’ın çalışma tarzını ve kendisinin sonunu aydınlatıyor:

*Bundan sonra İsa halktan ayrılıp eve gitti. Öğrencileri yanına gelip, “Tarladaki delicelerle ilgili benzetmeyi bize açıkla” dediler. İsa, “İyi tohumu eken, İnsanoğlu'dur” diye karşılık verdi. “Tarla ise dünyadır. İyi tohum, göksel egemenliğin oğulları, **deliceler de kötü olanın oğullarıdır. Deliceleri eken düşman, İblis'tir. Biçim vakti, çağın sonu; orakçılar ise meleklerdir. Deliceler nasıl toplanıp yakılırsa, çağın sonunda da böyle olacaktır.** İnsanoğlu meleklerini gönderecek, onlar da insanları günaha düşüren her şeyi, kötülük yapan herkesi O'nun egemenliğinden toplayıp kızgın fırına atacaklar. Orada ağlayış ve diş gıcırıtması olacaktır. Doğru kişiler o zaman Babaları'nın egemenliğinde güneş gibi parlayacaklar. Kulağı olan işitsin!”* (Mat.13:36-43)

Evet, Şeytan’ın stratejisi korkunçtur (sonu da!¹⁵), ve kendisi yeteneklidir. Ama unutmamalıyız ki Şeytan bir yaratıktır, dolayısıyla sınırlıdır. Tanrı gibi her yerde hazır ve e-manet – Sayı 19 – Ocak-Mart 2010

nazır değildir, her şeyi bilmez. Cinler de sayılıdır ve sayıları çoğalmaz. Dolayısıyla, kesinlikle ayık ve uyanık olalım ki taktikleri bizim hayatlarımızda başarılı olmasın. 1. Yuhanna 4:4'te yazıldığı gibi, *“Yavrularım, siz Tanrı'dansınız ve sahte peygamberleri yendiniz. Çünkü sizde olan, dünyadakinden üstündür.”* (vurgu eklenmiştir).

Huzur Kaçıranın Elindeki Alet...

Biz dünyadayız, bu yeni bir haber değildir. Ama bulunduğumuz dünya, orijinal (iyi olan) halinden çok farklıdır. Artık bütün yaratılış yozlaşmıştır.¹⁶ Ama bizler için tehlikeli olan fiziksel yaratılış değildir, bizim için tehlike teşkil eden şey *dünya sistemidir*.

Ama dünya sistemi nedir? *Tanrı'nın karakteri ve isteğine karşı gelen her şey dünya sistemine aittir.* Yukarıda gördüğümüz gibi, geçici bir süre için bu dünya Şeytan'a teslim edildi. Ve bu nedenle Kutsal Kitap'ta Şeytan bu çağın ilahı olarak betimleniyor.

Dünya sistemi, Şeytan'ın insanların hayatlarında kullandığı alettir. Şeytan bu aletle, Mesih imanlılarını Tanrı yolundan saptırmak veya onları Tanrı yolunda duraksatmak¹⁷, imansız insanların Tanrı yoluna girmelerini engellemek ister.

Kendi memleketinde Mesih'e olan imanı nedeniyle şehit olarak ölen Kartacalı Kiprianus (M.S. 200-258) konumuzu şöyle açıklıyor:

*Mademki dünya Hristiyanlardan nefret ediyor, neden senden nefret eden dünyayı seviyor ve seni kurtaran, seni seven Mesih'i izlemiyorsun? Yuhanna, mektuplarının birinde bedensel arzulara kapılıp dünyayı sevmememiz için feryat edercesine bizi yüreklendiriyor: “Dünyayı ve dünyaya ait şeyleri sevmeyin. Dünyayı sevenin Baba'ya sevgisi yoktur. Çünkü dünyaya ait olan her şey doğal benliğin tutkuları, gözün tutkuları, maddi yaşamın verdiği gurur Baba'dan değil, dünyadandır. Dünya da dünyasal tutkular dageçer, ama Tanrı'nın isteğini yerine getiren sonsuza dek yaşar” (1Yu. 2:15-17). Çok sevgili kardeşlerim, en iyisi, açık bir akıl, sarsılmaz bir inanç ve yüce bir ruhla Tanrı'nın isteğini yerine getirmeye hazır olalım. Ölüm korkusunu kovalım, başlattığı ölümsüzlüğü düşünelim...gösterelim. Sık sık bu dünyadan olmadığımızı ve burada sadece konuklar ve hacılar (yabancılar¹⁸) olarak kaldığımızı düşünmeliyiz...Vatanımız cennetten başka bir şey değildir... Ölümünden, o göksel saltanatta, artık hiç korkmamak ne denli tatlıdır ve sonsuza dek yaşamak ne mutluluktur!*¹⁹ (vurgu eklenmiştir)

Bilinmeli ki, Kiprianus'un kılıçla öldürülmeden hemen önceki sorgulanmasında verdiği tek cevap “Tanrı'ya şükürler olsun” olmuştur.”²⁰ Demek ki, bize mezardan seslenen bu kardeş vaaz ettiğini pratiğe döktü! Söz'ün unutkan dinleyicisi değildi, etkin uygulayıcısıydı.²¹

Huzur Yoluna Devam

Tanrı'nın lütfunu benimseyerek iman (huzur) yoluna devam edelim! *Bu süreç karar ile başlar.* Örneğin, erken kilisenin Şeytan ve bu dünyanın sistemine karşı olan tavrı, Milanlı Ambrose (İ.S. yak. 339-397) tarafından açıklanıyor. Milan'daki toplulukta, vaftiz olacak kişiler törenden önceki gece iki feragatta bulunurlarmış: önce İblis ve onun işleri, sonra dünya ve onun sefalarından vazgeçtiler.²² Yani bu düşmanların her ikisini açıkça belirtip bunlardan el çektiler. Artık bunlara ait olmadıklarını, bunlara karışmayacaklarını beyan ettiler. Mesih'e ait oldukları için bunlardan ayrı olduklarını ve gerçekten ayrı yaşamaları gerektiğini anladılar. Benzer bir şekilde, Yeni Antlaşma dışındaki bilinen en eski Hristiyan vaaz olarak sayılan 2. Clement'te (yak. İ.S. 150) yazıldığı gibi, “Bu dünya ve sonraki dünya iki düşmandır... Dolayısıyla her ikisinin dostu olamayız.”²³

Evet, bu ruhsal bir savaştır. Yalnız unutulmamalı ki İsa Mesih muzafferdir. Savaşın sonucu çoktan (İsa, kusursuz kurban olarak çarmıha gerilince) belli olmuştur. Savaş bitti,

ama çatışmalar devam ediyor çünkü düşmanımız teslim olmak istemez. Bu bağlamda, Apostolik Babalardan *Hermas'ın Çobanı*'ndan (2. yy) alıntı yapmakta fayda vardır:

“Bir insan Tanrı'nın buyruklarını yaşama geçirmeyi isteyebilir ve bunu yapacak gücü vermesi için Tanrı'ya tüm yüreğiyle itaat etmeyi dileyebilir. Ama şeytan sinsi ve kurnazdır, sürekli ona hata yaptırıp günah işletir” dedim. Bunun üzerine çoban şunları anlattı: “Şeytan hakiki manada Tanrı'nın yolunu izleyen bir kalbi ele geçiremez. Mücadele eder, ama sıra kazanmış ve mutluymuş gibi görünebilir. Fakat, Tanrı'nın gücüne güvenen bir kalp daima şeytana direnir ve onu mağlup eder, şeytan da utançla kaçıp uzaklaşır.”²⁴

Bu dünyada Tanrı yolunda giden diğer insanlar gibi sen de gariplerdensin, çünkü Tanrı krallığına aitsin. Senin şehrin bu dünya şehrinde çok uzaklarda. Bu nedenle, eğer yaşayacağın gerçek şehri biliyorsan o halde niçin bu dünya şehrinde lüks evler inşa etmek için uğraşıp didiniyorsun? Bu dünya şehrinde bütün vaktini kendi refah ve konforu için harcayanlar Tanrı şehrine giremeyecektir. Bu ahmak ve zavallı kişiler anlamıyorlar mı ki, bu şehirde her şey onlara yabancıdır ve bir başkasının denetimi altındadırlar.²⁵ (vurgu eklenmiştir)

Konumuz üzerine *Hermas'ın Çobanı* başka yararlı görüşler de sunuyor:

İblis'ten korkma. Tanrı'dan korkarak, İblis üzerine egemen olursun. Çünkü onda güç yok... Yine de, habis oldukları için, İblis'in işlerinden kork.

*(İblis'in) Tanrı kulları üzerine egemenliği olamaz, çünkü bütün yürekleriyle onların umutları Tanrı'dadır. İblis onlara müdahale edebilir. Ama onları yıkamaz.*²⁶

Sonuç olarak İsa'nın dünyaya gelişi, iki hükümlanlığın çarpışmasını teşkil etti. Bu dünya geçici olarak Şeytan'a teslim edildiği için gerçekten imanlılar ruhsal savaş içerisinde. Ama İsa karanlığın hükümlanlığını yenmeye geldi ve yendi²⁷; ancak çatışmalar devam ediyor. Ayrıca, İsa körlüğü yenmeye geldi ve yendi²⁸; zihinler ve gözler hâlâ açılmaktadır. Ve İsa, iyi çoban olarak, bizi ejderhadan salıverip gütmeye geldi ve öyle yaptı²⁹; günümüzde başka insanları salıvermektedir. Bunların yanı sıra, lütfu sayesinde İsa yüceliğini göstermeye geldi ve gördük³⁰; ve hâlâ yüceliği gösterilip görülmektedir. Kısacası İsa, Şeytan'ın elindeki bu dünyayı altüst etti, ediyor da. Çünkü Göklerin Egemenliği yeryüzüne gelmiştir.

Dolayısıyla Şeytan'ın kim olduğunu ve nasıl çalıştığını (yani, dünya sistemiyle) unutmamalıyım. Aynı zamanda kendimizin kim olduğunu da unutmamalıyım. Bunun için Pavlus diyor ki, *“İblis'in hilelerine karşı durabilmek için Tanrı'nın sağladığı bütün silahları kuşanın.”* (Ef. 6:11; vurgu eklenmiştir). Bu silahlar elimizde, yani bize aittir. Tanrı'nın egemenliği içimizdedir!³¹

Sonnotlar:

- ¹ Orhan Veli Kanık, “Rahat”, *Cumhuriyet Dönemi Türk Mizahı ve Hicvi, 1923-1983* (4. baskı), Ferit Öngören, ed. (Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları), s. 178.
- ² Bu ayetlerden bahsederken, W.E. Vine ve diğerleri (*Vine's Expository Dictionary of Biblical Words*, Nashville, Tennessee: Thomas Nelson, 1985, s. 529) rahata ilişkin şu yorumu getiriyor: “...buradaki karşılaştırma (kontrast) sanki Ferisiler tarafından bindirilen (oluşturulan) yüktür.” Benzer bir şekilde Craig S. Keener (*The IVP Bible Background Commentary: New Testament*, Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 1993, s. 77) bu ayetleri şöyle yorumluyor: “Matta, İsa'nın rahatla ilgili sözlerinin takiben kısımdaki (12:1-14) Ferisilerin Şabat kurallarıyla bir karşılaştırması olarak kastediyor.”
- ³ Yeni Antlaşma bu konuda apaçıktır. İnsan kendi uğraşlarına güvenerek, Tanrı'nın beğenisini kazanmaya çalışır. Ancak kurtuluş sevapla elde edilmez, çünkü Tanrı'nın kurtuluş tasarısında sevap diye bir şey yoktur. Örneğin bu konuda, Titus 3:3-7'de şu açıklama yer alıyor: “Çünkü bir zamanlar biz de anlayışsız, söz dinlemez, kolay aldanan, türlü arzulara ve zevklere köle olan, kötülük ve kıskançlık içinde yaşayan, nefret edilen ve birbirimizden nefret eden kişilerdik. Ama Kurtarıcımız Tanrı iyiliğini ve insana olan sevgisini açıkça göstererek bizi kurtardı. **Bunu doğrulukla yaptığımız işlerden dolayı değil, kendi merhametiyle, yeniden doğuş yıkamasıyla ve Kurtarıcımız İsa Mesih aracılığıyla üzerimize bol bol döktüğü Kutsal Ruh'un yenilemesiyle yaptı.**

Öyle ki, O'nun lütfuyla aklanmış olarak umut içinde sonsuz yaşamın mirasçıları olahm." (vurgu eklenmiştir) Krş. Ef. 2:1-10 (özl. 2:4,8-9).

- ⁴ *Choosing Rest: Cultivating a Sunday Heart in a Monday World (Huzuru Seçmek: Pazartesi Dünyasında bir Pazar Kalbi Yaratma)* (Colorado Springs, Colorado: NavPress, 2002), s. 28-29.
- ⁵ *Hastings Bible Dictionary*, a.g.e. *Vine's Expository Dictionary of Biblical Words*'da alıntılanmıştır, s. 529.
- ⁶ Şeytan adı, Eski Antlaşma'da 11ayette, Yeni Antlaşma'da ise 36 ayette geçer. İblis adı (Gr. *diabolos*), toplam 34 ayette geçer ve bunların hepsi Yeni Antlaşma'da. Şeytan'ı kasteden *ılan* kelimesi Yaratılış 3'te (3:1,4,13), Yeş. 27:1, 2Ko. 11:3 ve Va. 12:9 ile 20:2'de geçer (Vahiy kitapçığında kullanılan yılan kelimesinin yanı sıra *ejderha* kelimesi de Şeytan için kullanılır). Şeytan'ı kasteden *düşman* kelimesi ise Yeni Antlaşma'da 5 defa geçer (Mat. 13:25,28,39; Luk. 10:19; 1Pe. 5:8).
- ⁷ *A Tapestry of Faiths: The Common Threads between Christianity and World Religions* (Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2002), s. 232.
- ⁸ Krş. Yu. 1:12.
- ⁹ *The First Epistle of Peter: An Introduction and Commentary* (Tyndale New Testament Commentaries) (Leicester: InterVarsity Press, 1988 [2000]), s. 196. Ayrıca Robert H. Mounce *A Living Hope: A Commentary on 1 and 2 Peter* (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 1982) adlı kitabında konuya şu anlayışı getirir: "Onun (Şeytan'ın) Tanrı halkına karşı saldırganca bir düşmanlığı var." (s. 88).
- ¹⁰ Edmund Clowney, *The Message of 1 Peter: The Way of the Cross* (The Bible Speaks Today) (Leicester: InterVarsity Press, 1988), s. 214.
- ¹¹ Bkz. Eyü. 2:10.
- ¹² Bkz. Eyü. 1:22, 2:11.
- ¹³ Bkz. Ef. 6:16.
- ¹⁴ R.V.G. Tasker (*The Gospel According to John: An Introduction and Commentary* (TNTC) (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 1960, 1988), s. 119) bu ayeti şöyle yorumluyor: "...İlan etmek üzere Tanrı'dan gönderilmiş, Tanrı tarafından söylenen Tanrı'nın gerçeği olan gerçeğini anlamayı ve bu gerçeğin etkisi altına girmeyi reddetmek, gerçekte doğası sahtecilik olan ve tüm amacı insan kabilini aldatmak olan ondan yani İblis'in kendisinden gelmişliğin hataya yer vermeyen kanıtını vermektir. İblis bir yalan söylediğinde, İsa 44'üncü ayette İblis'in ana dilini konuştuğunu çünkü İblis'in bir yalancı ve yalanın babası olduğunu söyler." Önemli not: Ayartılar gibi, yalın şekilleriyle Şeytan'ın yalanları bizler için sorun sayılmaz, ama inanıldığında çok tehlikeli olurlar!
- ¹⁵ Bkz. Va. 20:7-10.
- ¹⁶ Krş. Rom. 8:19-22. Bu ayetlere göre, yaratılış amaçsızlığa terk edildi. Tanrı, evrenin egemeni olarak, bu olaya izin verdi, tıpkı Eyüp'ün Şeytan tarafından sınanması gibi.
- ¹⁷ İbraniler kitapçığında hitap edilen İbrani imanlıların büyük bir sorunu vardı: ruhsal bebeklik (İbr. 5:11-6:2). Şeytan bizim de yetkinliğe (ruhsal yetişkinliğe) doğru ilerlememizi istemez. Yakup 1:2-4'te yazıldığı gibi, "Kardeşlerim, çeşitli denemelerle yüz yüze geldiğinizde bunu büyük sevinçle karşılayın. Çünkü bilirsiniz ki, imanınızın sınanması dayanma gücünü yaratır. Dayanma gücü de, hiçbir eksiği olmayan, olgun, yetkin kişiler olmanız için tam bir etkinliği erişsin."
- ¹⁸ Krş. 1Pe. 2:11.
- ¹⁹ "Kiprianus", *Kilise Babalarından ve Yazarlarından Alıntılar* (İstanbul: Sent Antuan Kilisesi, 1997), s. 146. (Bu alıntı, Kutsal Kitap'la karşılaştırılarak birkaç yerde düzeltilmiştir).
- ²⁰ "Cyprian" (Kiprianus) < <http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprian> > (20 Aralık 2009 tarihinde ulaşılmıştır).
- ²¹ Krş. Yakup 1:22-25.
- ²² J.G. Davies, *The Early Christian Church* (New York: Barnes & Noble, 1995 [1965]), s. 263.
- ²³ "Separation from the World" (Dünyadan Ayrılık), *A Dictionary of Early Christian Beliefs* (ed. David W. Bercot) (Peabody, Massachusetts: Hendrickson, 1998, 2006), s. 697.
- ²⁴ Robert Van De Weyer, *Hristiyanlığın Antik Metinlerinden Hermas'ın Çobanı* (çev. Mesut Küçükkoğlu) (İstanbul: Gerçeğe Doğru Kitapları, 2005), s. 47.
- ²⁵ A.g.e., s. 48-49.
- ²⁶ "Satan" (Şeytan) *A Dictionary of Early Christian Beliefs* (ed. David W. Bercot) (Peabody, Massachusetts: Hendrickson, 1998, 2006), s. 592.
- ²⁷ Bkz. Yu. 1:4-5,9; Kol. 1:13-14; 2:15; Ef. 1:19-22; 1Pe. 2:9.
- ²⁸ Bkz. Luk. 4:18-19; 2Ko. 4:4.
- ²⁹ Bkz. Yeş. 40:9-11; Luk. 4:18-19; Yu. 10:1-18.
- ³⁰ Bkz. Yu. 1:14; 17:1-5.
- ³¹ Size anımsatayım ki Pavlus, Kol. 1:27'de şöyle yazıyor: "Tanrı kutsallarına bu sırrın uluslar arasında ne denli yüce ve zengin olduğunu bildirmek istedi. Bu sırrın özü şudur: **Mesih içinizdedir**. Bu da size yüceliğe kavuşma umudunu veriyor." (vurgu eklenmiştir).

Vahiy'den... Tartışmasızca: Beklenen Mesih'in Beklenmedik Zaferi

✍️ Chuck Faroe

Tahtta oturanın sağ elinde iki yanı da yazılı, yedi mühürle mühürlenmiş bir tomar gördüm. Yüksek sesle, "Tomarı açmaya, mühürlerini çözmeye kim layıktır?" diye seslenen güçlü bir melek de gördüm. Ama ne gökte, ne yeryüzünde, ne de yer altında tomarı açıp içine bakabilecek kimse yoktu. Acı acı ağlamaya başladım. Çünkü tomarı açıp içine bakmaya layık kimse bulunamadı. Bunun üzerine ihtiyarlardan biri bana, "Ağlama!" dedi. "İşte, Yahuda oymağından gelen Aslan, Davut'un Kökü galip geldi. Tomarı ve yedi mührünü O açacak." Tahtın, dört yaratığın ve ihtiyarların ortasında, boğazlanmış gibi duran bir Kuzu gördüm...

— Vahiy 5:1-6a

Bu yazı serisinde, Vahiy kitabının çeşitli yorumlama anlayışlarına bakmaksızın bazı "tartışmasız" derslerini, kendi yararımıza ortaya çıkarmayı amaçlıyorum. Geçen makalede Vahiy'deki tapınma anlayışından yola çıkarak en erken dönemden itibaren İsa'nın tam anlamıyla Tanrı olarak inanıldığı açıklanmıştır. Bu ikinci yazıda ise Vahiy kitabının "galip gelme" anlayışını inceleyerek şu konu işlenecektir: İsa, Yahudilerin Mesih'in kazanacağına inandığı zaferi, onların beklentilerini altüst eden bir şekilde kazandı: çarmıhta ölümler.

Başarı Nasıl Tanımlanır?

Çarmıh – İsa'nın çarmıhtaki ölümü – her ne kadar Hristiyanlık'ın merkezini oluşturuyorsa da, birçok Müslüman, özellikle Nisa Süresi'nin 157. ve 158. ayetlerinden hareketle, İsa'nın çarmıha gerilerek öldürüldüğüne dair tanıklığı kabul etmemektedir. Bu anlayışa göre Tanrı, İsa'nın günahlı insanların eline verilerek çarmıhta ölmesine izin vermiş olsaydı, kötülük zafer kazanır, iyilikse mağup olurdu.

Bir Müslüman yazar, "Hz. İsa Ölmedi" başlıklı bir makalesinde bu düşüncüyü şöyle dile getirir: "Eğer Hz. İsa (as) bazı kimselerin iddia ettiği gibi ölmüş olsaydı (ki bu doğru değildir), o takdirde bu, inkar edenlerin kurdukları tuzakla hedeflerine ulaşmış oldukları anlamına gelirdi."¹ Burada, doğal olarak, öldürebilmek galip gelmek olarak anlaşılmaktadır. Böyle anlaşılınca da ölen İsa'nın, tanrısal görevi başarısız sayılacaktır.

Müjde ise bu doğal başarı-başarısızlık anlayışına karşılık olarak İsa'nın ölümünü çok daha farklı bir şekilde yorumlar: İsa Mesih kendini ölüme teslim etmekle en büyük zaferi kazandı. Bu, yalnızca Müslümanların Hz. İsa görüşüne değil, Yahudilerin geleneksel Mesih beklentilerine de ters düşen bir yorumdur. Nitekim Pavlus, "biz çarmıha gerilmiş Mesih'i duyuruyoruz. Yahudiler bunu yüzkarası ... sayarlar" demiştir (1Ko. 1:23). Derin ilahiyat gerçeklerini çarpıcı imgelerle sunan Vahiy kitabında, beklenen Mesih'in, bu beklenmedik zaferi şöyle bir imgeyle resmedilir: Yahuda oymağından gelen Aslan'ın galip geldiğini duyan Yuhanna bakınca, "boğazlanmış gibi duran bir Kuzu gördüm" diyor (bkz. Va. 5:5-6). Bu iki imge – yenilemeyecek kadar güçlü aslan ile uysal, boğazlanmış kuzu – yan yana

konulunca, ortaya yepyeni bir “galip gelme” anlayışı çıkar. Bu zengin imgenin boyutları ve Vahiy’in zafer anlayışına daha yakından bakalım.

Altüst Olarak Gerçekleşen Beklentiler

Adeta her ayetinin bir veya daha çok Eski Antlaşma göndermesini içermekle, ince işlenmiş sırmalı kumaşı andıran Vahiy kitabının, metnindeki imgelerin derinlemesine anlaşılması için, Eski Antlaşma ışığında okunmalıdır. Bu açıdan, “İşte, Yahuda oymağından gelen Aslan, Davut’un Kökü galip geldi” diyen cümle (Va. 5:5) Yuhanna’nın yaşadığı dönem Yahudilerin Mesih beklentilerine kaynaklık eden en önemli Eski Antlaşma bölümlerinin iki tanesine göndermede bulunur: Yaratılış 49:9 (Yahuda oymağından gelen Aslan) ve Yeşaya 11:1-10 (Davut’un Kökü). Kumran topluluğuna ait iki ayrı belgede İsrail’in beklediği Mesih bu ayetlerle tanımlanır. Dahası, söz konusu bu iki metinde Mesih, “İsrail’in düşmanlarına galip gelecek olan savaşçı prens” olarak öngörülür.² Bauckham’a göre burada kullanılan Mesih’in bu iki ünvanı, “Davut Oğlu Mesih’i Tanrı halkının düşmanlarını yok ederek ulusları fetheden, oldukça askeri ve milliyetçi Mesih olarak çağrıştırır.”³

Oysa, Müjde’yi iyi bilen Mesih imanlıları olarak bildiğimiz gibi Mesih İsa milliyetçilik yapmadı, yalnızca İsrail için değil, *dünya* için geldi. Ayrıca, asker olarak değil, *kurban* olarak geldi. Nitekim Mesih’in “tellal”ı Yahya O’nu şöyle tanıtmıştır: “İşte, dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı Kuzusu!” (Yu. 1:29). Vahiy’in incelemekte olduğumuz imgesi bu geniş çaplı ve derin gerçekleri bir çırpıda iletir: Yuhanna, galip gelene “*Yahuda oymağından gelen Aslan, Davut Kökü*”ne bakınca, “*boğazlanmış gibi duran bir Kuzu gördüm*” diyor. Bauckham bu imgenin anlamını güzelce özetler:

*Çelişen bu iki imgeyi yan yana koymakla Yuhanna yeni bir simge meydana getirmiştir: fedakârca ölerek galip gelmek. 5:5 ayetinde uyandırılan Mesih ümitleri inkâr edilmemektedir: İsa kesinlikle beklenen Mesih’in ta kendisidir (22:16). Ama o ayette askeri şiddet ve dar bir milliyetçilikle tanımlanan Mesih beklentisi Kuzu imgesiyle yeniden yorumlanır. Mesih kesinlikle galip gelmiştir. Ama bunu her ulustan gelen insanların yararına kendini feda ederek sağlamıştır. (5:9). Böylece Davut Oğlu Mesih’in kazandığı zafer kuzu imgesiyle açıklanır ve kuzunun önemi artık şöyle anlaşılmaktadır: fedakârca ölerek kötülüğe galip geldi.*⁴

Uçsuz Bucaksız bir Zafer

“Yedi mühürle mühürlenmiş” tomarın neyi temsil ettiğine dair yorum sorunlarına girmeden, bir gözlemde bulunacağım. Bir şekilde Tanrı’nın amaçlarında son derece önemli rol oynayan tomarın içeriği, ne bilinebiliyordu ne de uyulanabiliyordu, çünkü bütün evrende açıp bakmaya layık hiç kimse yoktu: “*ne gökte, ne yeryüzünde, ne de yer altında tomarı açıp içine bakabilecek kimse yoktu...tomarı açıp içine bakmaya layık kimse bulunamadı*” (Va. 5:3-4). Tek biri hariç: boğazlanmış kuzu. Yahuda oymağından gelen Aslan, Davut’un Kökü’nü tomarı açmaya layık kılan zafer şöyle dile getirilir: “*Yeni bir ezgi söylüyorlardı: ‘Tomarı almaya, Mühürlerini açmaya layıksın! Çünkü boğazlandın Ve kanınla her oymaktan, her dilden, Her halktan, her ulustan İnsanları Tanrı’ya satın aldın*” (Va. 5:9, vurgu eklenmiştir). Böyle anlaşılınca, İsa Mesih’in çarmıha gerilerek ölmesi pek “başarısızlık” sayılmaz!

İsa Mesih çarmıhta öldü. Bu olaya insan gözüyle yeryüzünden bakıldığında, “inkar edenlerin kurdukları tuzakla hedeflerine ulaşmış oldukları” şeklinde doğal olarak yorumlanabilir. Ama çarmıh Vahiy kitabının bize sergilediği göksel bakış açısından ele alınca, Davut Oğlu Mesih İsa’nın, fedakârca ölerek *kötülüğe galip geldiği* anlaşılmaktadır. Burada da sadece *bazı* kötü insanlara ya da *bazı* insanların günahlarına galip gelmek söz konusu değildir. Çarmıhta kendini feda etmekle Mesih İsa *kötülüğü* yendi.

N.T. Wright, *Kötülük ve Tanrı’nın Adaleti (Evil and the Justice of God)* adlı eserinde bu konuyu işler. Wright’e göre, Mesih’in çarmıhı bütün kötülüğün odak noktası oldu. Orada kötülük en kötüsünü yaptı ve tükendi. Mesih, sevecen bir yiğitlikle orada kötülüğü iyilikle yendi. “*Kendisine sövüldüğünde sövgüyle karşılık vermedi, acı çektiğinde kimseyi tehdit*

etmedi" (1Pe. 2:23). İsrail'in uzun ve soylu şehitlik geleneğindeki yiğitler işkence edilerek öldürülürken, düşmanlarının ilahi gazapla cezalandırılacağına dair beddualarda bulunulurdu. Oysa çarmıhtaki İsa, "Baba onları başışla" diye dua etti.⁵ Wright, Mesih'in çarmıhta kötülüğe karşı kazandığı zaferi şöyle açıklar:

*[Çarmıhta], dünyadaki kötülük var gücüyle yapabileceğini yapar ve dünyanın Yaratanı da var gücüyle yapabileceğini yapar. İsa kötülüğün bütün cezasını çeker. Hepsi bir arada birleşen siyasi, toplumsal, kültürel, kişisel, ahlaki, dini ve ruhsal kötülük, onu yokluk ve çaresizlik çukurunun dibine doğru, durmadan aşağıya sürüklüyordu. İsa tam anlamıyla kurtarmak için buna katlandı: kötülüğün bu aşağıya doğru sürükleyişine binerek onu tüketti. Böylece de yeni yaratılışa, yeni antlaşmaya, başışlamaya, özgürlüğe ve ümide yol açtı.*⁶

Doğrusu İsa'nın çarmıhtaki ölümü pek başarısızlığa benzemez! Boğazlanmış Kuzu olan Yahuda oymağından gelen Aslan, Davut'un Kökü *galip geldi!*

Mesih'i Tanıtırken...

Bu yazıya başlarken söylendiği gibi, Vahiy kitabının bazı "tartışmasız" derslerini *yararımıza* ortaya çıkarmayı amaçlıyorum. Bu yazıda işlenen zengin imgeden şu iki yararlı ilkeyi çıkarabiliriz: *Galip gelmek için Mesih'i tanıtırken O'nun galip gelme anlayışını benimsemeliyiz* ve *Mesih'i tanıtırken, ünvanlarından çok fiilen yaptıklarını insanlara sunmalıyız*. Bunları biraz açalım.

Galip gelmek için Mesih'i tanıtırken O'nun galip gelme anlayışını benimsemeliyiz.

Vahiy'de *tanıklık* önplanda. İsa Mesih "güvenilir tanık"tır (Va. 1:4). Yuhanna'nın amacı, İsa Mesih'in tanıklığına tanıklık etmektir (Va. 1:2). "İsa'ya tanıklık, peygamberlik ruhunun özüdür" ve sadık imanlılar İsa'ya tanıklığını sürdürür (Va. 19:10). İmanlılar, İsa'ya sürdürdükleri tanıklıkları nedeniyle şehit olurlar (Va. 6:9; 12:17; 20:4). Aynı zamanda, gerçek imanlılar *galip gelmeye* çağırılıyorlar. Vahiy'de sekiz defa İsa "galip gelen"lere vaatte bulunuyor (2:7, 11, 17, 26; 3:5, 12, 21; 21:7). Şeytan imanlıların *galip* değil, *mağlup* olmalarını ister. İsa'ya olan tanıklığını etkisiz kılmak için imanlının ya baskıyla yılmasını ya da zevklerle dünyaya asimile olmasını amaçlar. Şeytanı yenmek için, Rab'bimiz İsa Mesih'i tanıtırken O'nun zaferini ve O'nun gelip gelme anlayışını benimsemeliyiz. Vahiy 12:11 ayeti bu önemli gerçeği ortaya koyar: "Kardeşlerimiz Kuzu'nun kanıyla Ve ettikleri tanıklık bildirişleriyle Onu yendiler. Ölümü göze alacak kadar Vazgeçmişlerdi can sevgisinden." Ruhsal zaferin temeli Mesih'in çarmıhtır. Şeytan çarmıhta yenildi ve çarmıh sayesinde ona karşı zaferliyiz.⁷ Mesih'in de bize gösterdiği gibi, tanıklığımızı sürdürürken, ölmek yenilgi değil, galip gelmektir. "Kilisenin bildiği gerçek yalnızca ölmeye değerse, tanıklığı etkili olur."⁸

Mesih'i tanıtırken, ünvanlarından çok, fiilen yaptıklarını insanlara sunmalıyız.

Bu çalışmadan ortaya çıkan önemli bir gerçek şudur: Yahudiler "Davut Oğlu" ve "Yahuda oymağından gelen Aslan" gibi ünvanların ne anlamına geldiğini, bu ünvanlarla öngörülen Mesih'in nasıl olacağını bildiklerini sandılar. Oysa Davut Oğlu Mesih'in uluslara nasıl egemen olacağını anlamamışlardı. R.T. France, Matta'da "Davut Oğlu" ünvanının kullanımı hakkında ilginç bir gözlemde bulunur. Matta bu ünvanı İsa Mesih'e yakıştırır ama aynı zamanda çok tutarlı bir şekilde bu ünvanın özellikle Mesih'ten şifa ve merhamet bekleyen insanlar tarafından kullanıldığını gösterir. Böylece, Matta'da merhamet göstermek ve iyileştirmek Davut Oğlu'na uygun davranışlar olarak anlaşılır. France'e göre, bu vurgu Yahudilerin Davut Oğlu Mesih'in İsrail'in siyasal durumunu kurtararak Davut'un ulusal egemenliği yeniden kurulacağı beklentilerini bastırmaya yönelikti. Matta'yı okuyanlar bekledikleri Mesih'ten çok, aslen olduğu gibi Mesih'i tanımalıydılar.⁹ Mesih'i tanıttığımız insanlar sık sık İsa'nın kim ve ne olduğunu bildiklerini sanacaklardır. O zaman yapabileceğimiz en yararlı girişim, insanların doğrudan İsa'nın sözlerine ve yaptıklarına bizzat tanık olmalarını sağlamaktır. Bunu nasıl yapabiliriz? Kutsal Kitap okumalarını teşvik etmekle.

Yuhanna'da bulunan şu değerli ayetleri hiç unutmamalıyız: “İsa, öğrencilerinin önünde, bu kitapta yazılı olmayan başka birçok doğüstü belirti gerçekleştirdi. Ne var ki yazılanlar, İsa'nın, Tanrı'nın Oğlu Mesih olduğuna iman edesiniz ve iman ederek O'nun adıyla yaşama kavuşasınız diye yazılmıştır” (Yu. 20:30-31). Tanrı esinlemesi olan Kutsal Kitap sayesinde, insanlar İsa'nın sözleri ve yaptıklarını okuyarak O'nu gerçekten olduğu gibi tanıyabilirler. İman ederek de yaşama kavuşabilirler.

Böylece de Mesih'in yüce zaferi devam etmiş olur!

Sonnotlar:

- ¹ Harun Yahya, “Hz. İsa (AS) Ölmedi,” *Harun Yahya: Hayata Bakışınızı Değiştirecek Eserler*, < http://www.harunyahya.org/imani/hz_isa_olmedi/hz_isa_olmedi_03.html > (17 Şubat 2010 tarihinde ulaşılmıştır).
- ² Richard Bauckham, *The Climax of Prophecy* (Edinburgh: T&T Clark, 1993), s. 180-81.
- ³ Richard Bauckham, *The Theology of the Book of Revelation* (Cambridge: Cambridge University Press; 2008), s. 74.
- ⁴ a.g.e.
- ⁵ N. T. Wright, *Evil and the Justice of God* (Downers Grove, Illinois: IVP Books, 2006), s. 88-89.
- ⁶ a.g.e., s. 92.
- ⁷ Grant R. Osborne, *Revelation* (Grand Rapids, Michigan: Baker Academic, 2008), s. 476.
- ⁸ Bauckham, *Theology of the Book of Revelation*, s. 160.
- ⁹ R.T. France, *Matthew: Evangelist and Teacher* (Downers Grove, Illinois: InterVarsity, 1989), s. 284-86.

“Kişi kurtuluşu için en küçüğünden olsa bile bir katkı sağlayabileceğine inandığı sürece kendinden emin olarak kalır ve kendi durumu hakkında umudu kesmez, dolayısıyla Tanrı'nın önünde kendisini alçaltmaz.”

Martin Luther

“Yaşamınızın dayanağı Rab'bin haricinde başka bir şey olduğu ölçüde aynı ölçüde Tanrı'nın sevgisinden ve müjdenin umudundan teselli bulamazsınız.”

Paul David Tripp
War of Words

(Phillipsburg, New Jersey: PR Publishing, 2000), s. 98.

İoannes Khrystostomos

Üstat Vaiz

David Wright

Şafak Tari

Kilise babalarının 4. ve 5. yüzyıllardaki altın çağında pek çok üstün nitelikli vaize tanıklık edilmiştir, ama içlerinde Antakya’da rahiplik ve Konstantinopolis’te piskoposluk yapan İoannes kadar dirayetlisi yoktur. İoannes’in üstün hitabet yeteneği daha sonraları kendisine “Khrystostomos” “altın ağızlı” unvanını kazandırmıştır. İoannes kilise tarihinin en büyük vaizlerinden biri olarak sayılır.

İoannes 12 yıl boyunca (386-397) Antakya’nın önde gelen vaizlik kürsüsünde görev yaptı ve vaazlarında hedefi doğrudan vurması ve çarpıcı yalınlığıyla herkesin dikkatini çekti. İoannes mükemmelliğini tanrıbilim öğretişe dair yorumlardan ziyade ahlaki ve ruhsal öğretilerde sergiledi ve Antakya’ya özgü geleneği benimseyerek Kutsal Yazılar’ı mecazi olarak değil düz anlamlarıyla yorumladı. O vaazlarında Kutsal Kitap’ın pek çok kısmını başından sonuna dek ele aldı.

İoannes, Konstantinopolis’teki piskoposluğu sırasında Hristiyan imparator ve imparatoriçelerinin tahta geçtiği Roma İmparatorluğu’nun sonraki dönemlerinde baş gösteren kilise siyasetinin kirliliğini bütün çıplaklığıyla gözler önüne serdi. O dönemde yozlaşma her alanda artış gösteriyordu. İoannes ıslah etme çabalarından ve ödün vermeyen dilinden ötürü kiliseyle olduğu gibi sarayla da ters düştü. Bu yüzden zulüm gördü ve şimdiki Türkiye’nin kuzeydoğusunda bir yerde sürgündeyken yaşama veda etti.

Antakyalı İoannes

O zamanlar Suriye toprakları içinde yer alan Antakya Hristiyanlık’ın ilk merkezlerinden biridir. İoannes Khrystostomos İ.S. 344 – 354 yılları arasında ki bir tarihte orada doğdu. (Onun İ.S. 381 yılından önceki yaşamına dair tarihi bilgiler belirsizdir). Babası o henüz bebekken öldü, ama hem Tanrı yoluna bağlı hem de azimli bir kadın olan annesi Anthusa büyük bir sebatla kendisini oğlunun ruhsal gelişmesine ve genel eğitimine adadı. (O dönemlerde önde gelen bir putperest bu durum karşısında şöyle söylemekten kendini alamamıştı, “Aman! Bu Hristiyanların kadınları da ne müthiş oluyor!”) İoannes, Andragathius’tan felsefe öğrendi, ama daha da önemlisi dünyaca ünlü bir öğretmen olan ve kararlılıkla bir putperest olarak kalmayı sürdüren Libanios’tan aldığı etkili konuşma (belâgat) dersleriydi. İoannes’in hukukçu olması bekleniyordu. O etkileyici bir hatip olarak kısa zamanda büyük ilerleme kaydetti.

İoannes on sekiz yaşlarındaiken, Antakya Piskoposu Meletios (361-381) tarafından vaftiz edildi. Münzevi ve çileci bir yaşam onu cezbediyordu, bu yüzden o tarihten itibaren kendisini Mesih’e ve O’nun Kilise’sine hizmet etmeye adadı. Meletios kısa zamanda onun bir okutman (lektör) olmasını sağladı. İoannes, o dönemde nüfuzlu bir öğretmen, daha sonra ise (yaklaşık 378-390 yılları arasında) Tarsus piskoposu olan Diodorus’un yönetimindeki manastır okulunda birkaç yıl öğrenim gördü. İoannes’in sınıf arkadaşlarından biri de sonraları önde gelen bir Kutsal Kitap yorumcusu ve Mopsuestia (şimdiki Adana yakınlarındaki Yakapınar) piskoposu olacak (392-428 yılları arasında) olan Theodoretos idi. Her iki öğrenci de Diodorus’tan Kutsal Kitap’ın Antakya’ya özgü tarzda, yani düz anlamıyla yorumlanması konusunda ders aldılar. Bu yorumlama tarzında İskenderiyeli yorumcular tarafından tercih edilen ince mecazi ya da ruhsallaştırıcı

anlamlar değil, Kutsal Kitap yazarları tarafından amaçlanan dilbilgisel ve tarihsel anlam esas alınıyordu.

Annesinin ölümünün İoannes'e o dönemde Doğu'da yaşayan pek çok Hristiyan gibi münzevi manastır yaşamını sürdürmesi için bir tür serbestlik sağlamış olduğu görülüyor. İoannes 370'li yılların büyük bir bölümünü Antakya'yı çevreleyen dağlarda keşiş olarak geçirdi, bu sürenin ilk başlarında çileci bir baş keşişin yanında acemi öğrenci (şakirt) olarak hizmet etti, daha sonra tümüyle yalnız başına yaşadı. İoannes bu dönemde manastır yaşamı/keşişlik hakkında inceleme yazıları kaleme aldı, Kutsal Yazılar'ı çalışmayı sürdürdü ve sağlığına kalıcı bir şekilde zarar verdi.

Antakya Piskoposu

İoannes Antakya'ya zorunlu olarak döndüğü sırada Meletios tarafından diyakoz olarak atandı (381), beş yıl sonrasında piskoposluğu devralan Flavianus (381-404) tarafından da rahip olarak görevlendirildi. İoannes'in genç Hristiyanların ruhsal açıdan beslenmesine dair kısa çalışması ve belki de en tanınmış eseri olan *Rahiplik Hizmeti* adlı kitap muhtemelen 386 yılından hemen sonra kaleme alınmıştır. Her iki çalışmada da olağanüstü bir bilgelik göze çarpmaktadır. Bu çalışmalar İoannes'in kısa süre önce başlamış olduğu hizmetinin üstün standartlarının belirleyicisi olmuştur.

İoannes mükemmel bir vaizdi. O Antakya'daki ana kilisede 12 yıl süren hizmetinde Kutsal Yazılar'ı hem uyguladı, hem de öğretti. İoannes bu süre boyunca Kutsal Kitap'ın çeşitli kısımları hakkında uzun süreli bir dizi açıklamalı vaazlar verdi – Yaratılış (67 vaaz), Matta (90 vaaz), Yuhanna (88 vaaz), Romalılar (32 vaaz) 1. ve 2. Korintliler (74 vaaz), ayrıca diğer kısımlar ve daha güncel konular hakkında kısa süreli bir dizi vaazlar verdi.

Vaizin Antakya'nın patlamaya hazır olan halkına hakim olma gücü en çarpıcı biçimiyle 387 yılında Büyük Perhiz (Paskalya'dan önceki 40 günlük perhiz dönemi) sırasında sergilendi. İmparatorluğun koyduğu yeni bir vergi ayaklanmaya, kanlı çatışmalara ve imparator Theodosius ve ailesinin heykellerine saygısızca saldırılmasına yol açtı. Kısa süre içinde asayiş sağlandı ve ardından infazlar başladı. Kent büyük bir korku içinde imparatorun intikam almasını bekliyordu. Piskopos Flavianus şefaath dilemek için saraya gönderilirken, İoannes de *Heykeller Hakkında* başlıklı yirmiye yakın vaaz verdi. Onun kısmen paniğe kapılmış, kısmen umutsuzluğa düşmüş ve hepsinden önemlisi korkudan adeta felç olmuş halkı (ölümü hiçe saymaları öğretilmesi gerekirse de) teselli etmesi ve güçlendirmesi gerekiyordu. "Muazzam bir kalabalık toplanmış olmasına rağmen sanki tek bir insan yokmuş gibi derin bir sessizlik hakimdi...".

Vaiz İoannes

İoannes halkı sırası geldiğinde hak ettikleri azardan muaf tutmadı ama etkileyici bir söylevle hitap etti, konuşmasında gergin durumun gerektirdiği aracılık görevini üstlenirken bir yandan kentte süregelen ürkütücü mahkemelerden, diğer yandan "dehşet verici öteki yargı kürsüsünden" söz etti. Paskalya geldiğinde Flavianus'un ikna çabaları ve çevre dağlarda yaşayan bir grup keşişin karşı konulamaz kutsiyeti imparatoru yumuşatmayı başarmış ve genel af çıkarınca, İoannes halka yalnızca zafer meşalelerini değil, "ruhun süsü olan iyi işlerden kaynaklanan gerçek ışığı" da yakmalarını vaaz etti. Peygamberin verdiği vaaza benzeyen bu vaaz İoannes'in hatiplik yeteneğinin tüm gücüyle sergilendiği bir gövde gösterisiydi.

Konstantinopolis Piskoposu

Antakya halkı İoannes'e öylesine derin bir saygı ve sevgiyle bağlıydı ki, Konstantinopolis piskoposu olarak seçildiği zaman kentten kaçırılırcasına götürüldü. Başkentte oldukça farklı bir atmosfer hakimdi. İoannes'in bu göreve getirilmesinde imparator Arcadius'un temsilcisi olan Eutropius'un tercihi etkili olmuştu. Daha önceki piskopos görevinde etkisiz kalmış ve mevcut durumu destekleyen bir figür olmaktan öteye gidememişti. İoannes

ruhban sınıfı, keşişler, rahibeler ve toplumun önde gelenleri arasında güçlü bir reforma ihtiyaç duyulduğunu tespit etti. İoannes'in saray-piskoposu tarzında bir yaşamı reddetmesi Hristiyan halkın beğenisini kazanmasına neden olduysa da, disipline ağırlık veren görev anlayışı ve soylu sınıfı ve yüksek mevkilerde göze çarpan ahlaksızlığı ve savurganlığı kınaması imparatoriçe Eudoxia dahil pek çok düşman kazanmasına neden oldu. İoannes bir bakıma kendi kendisinin en büyük düşmanı oldu, zira uzlaştırıcı yaklaşımdan yoksundu ve kolaylıkla inatçı olma eğilimi vardı.

İoannes kentte gittikçe çoğalan Got nüfusa yönelik yoğun bir çalışma başlattıysa da o grubun Ariusçuluğu benimsemesine de kesinlikle ödün vermedi. İoannes yeni bir piskopos yönetiminde kilisede düzenin tekrar tesis edilmesi amacıyla 401 yılı başlarında Efes'teydi. Onun yokluğu muhaliflerinin üstünlük kazanmasına zemin hazırladı. İoannes'e karşı olan gruba Gabalalı Severian, Antakyalı Ptolemis, ve Berealı Acacius'tan oluşan kutsallıktan yoksun bir piskoposlar üçlüsü önderlik ediyordu. Bu gruba İskenderiye piskoposu Theophilus da katıldı (385-412). İskenderiye ve Konstantinopolis'in arasındaki rekabet eskiye dayanıyordu. Theophilus 398 yılında İoannes'in Tanrı'ya adanma törenini gönülsüzce gerçekleştirmişti. Onun haşın adaletinden kaçan bazı keşişler, kendi görüşünce, başkentte İoannes tarafından aşırı bir hoşgörü ve anlayışla karşılanmıştı. Keşişlerin suçlamalarını yanıtlamak için 403 yılında Konstantinopolis'e çağrılan Theophilus Mısırlı piskoposlardan oluşan bir destekçi alayıyla kente geldi. Bu topluluk kentteki durumdan hoşnut olmayan diğerleriyle birlik olup kendi kilise meclislerini topladı. Oak'ta (şimdiki Kadıköy yakınlarında bir yer) toplanan sinod (imparatorluk emrine rağmen katılmayı reddeden) İoannes Khrysostomos'u görevden azletti. İoannes'e yöneltilen suçlamaların büyük bir kısmı onun aşırı sade yaşam tarzına ve sert disiplinine karşı duyulan hıncı yansıtıyordu. Arcadius genel halkın isteği üzerine onu Boğaz'ın karşı yakasındaki Praenetum'da sürgüne gönderdi.

Ancak birkaç gün sonra işler tersine döndü. O dönemde meydana gelen bir depremin yarattığı kitlesel ayaklanma olasılığı endişesi ve panik ortamı Khrysostomos'un göreve iade edilmesi için Eudoxia'nın bile harekete geçmesine neden oldu. İoannes zaferle görevine geri döndü, Theophilus çareyi kaçmakta buldu, Oak Sinodu ise feshedildi.

İkinci Sürgün

Khrysostomos'un aleyhindeki kışkırtma faaliyetleri çok geçmeden tekrar başladı. Söylentiye göre İoannes, Eudoxia'yı (İoannes'le aynı adı paylaşan) Yahya'nın başını isteyen Hirodiya'ya benzetmişti. İoannes imparatorun kendisini görevden alma emrine başlangıçta karşı geldi. 404 yılında Paskalya Yortusu'nda düzenlenen vaftiz törenleri sırasında imparatorluk askerleri ani bir baskın yaptı ve vaftiz havuzlarındaki sular kan rengine dönüştü. Khrysostomos'un "İoannesçiler" adı verilen taraftarlarına da zulmedilmeye başlandı. İoannes'in kendisi ise o dönemdeki Ermenistan'da Toros Dağları'nda Cucusus (Kukusos) adlı bir yerleşim bölgesine gönderildi.

İoannes günümüze dek gelen sayısı 230'un üzerindeki mektubunu son sürgünü sırasında kaleme almıştır. O bozulan sağlığına, düşmanlarının sürdürdüğü amansız takibe ve çevreyi yağmalayan soyguncu çetelerinin yarattığı tehlikeye rağmen yine de teselli bulabiliyordu. "Sürgünde yaşadığı yer - özellikle Antakyalı Hristiyanlar için- gerçekten iman yolculuğu yapılan bir yer haline geldi." Bu nedenle onun Doğu Karadeniz'in, kuzeydoğu kıyısında ücra bir yer olan Pityus'a gönderilmesi emredildi. İoannes 407 yılında çıktığı bu yolculukta kavurucu yaz sıcaklığında gördüğü zalimce muamelenin de etkisiyle Pontus, Komana'da yaşama veda etti. Tarih 14 Eylül'ü gösteriyordu, o aslında iman uğruna ölüme gitmişti.

İoannes ölümünün ardından temize çıkarıldı. Roma'daki Papa I. Innocentius (402-417) onun davasını üstlendi, hatta Konstantinopolis, Antakya ve İskenderiye piskoposları ile ilişkisini kesti. Onlar da zaman içinde birer birer insafa geldi ve Khrysostomos ismini diptiklere yani dua ayinlerinde anılan Hristiyanların listesine eklediler. Nihayet 438 yılında İoannes'in naaşı Komana'dan alınarak Konstantinopolis'teki Elçiler Kilise'sinde yeniden defnedildi. Arcadius ve Eudoxia'nın oğlu olan II. Theodosius ise onun anısına saygı gösterisinde bulundu ve suçlu ebeveynleri için merhamet diledi.

Khrysostomos gücünü tanrıbilimsel tartışmalardan almıyor olsa da, Ariusçuluk'a karşı İznik inancını destekledi. O Antakya yorum ekolünün yorumladığı gibi beden almış Mesih'in ilahi ve insani iki kusursuz doğayı barındırdığını onayladı. (Meryem'i hiçbir zaman *theotokos* "Tanrı'yı-doğuran" adıyla anmadı. Thomas Aquinas onun Meryem hakkındaki görüşlerinden gücendi.) Khrysostomos'un diğer Doğu Kilisesi ruhban sınıfı mensupları gibi Ademi günah kavramı (kalıtsal, Adem'den sayılma günah hakkındaki görüş) zayıftı, Rab'bin Sofrası hakkındaki öğretilerinde ise "kurbanlık" (yani RAB'bin sofrası İsa Mesih'in kurban edilişinin 'bir tekrarıdır' öğretisi) ile ilgili düşünceler gittikçe öne çıkan bir biçimde yansıtılmıştı.

İoannes'in Vaazları

İoannes'in ününün sağlam temeli vaizlik hizmetine dayanır. Ona ait günümüze dek kalan 600'den fazla vaaz ve hitabe mevcuttur. Bunların toplamı Grek kökenli herhangi bir Kilise Babası'nın külliyatından çok daha geniştir. Onun çalışmalarının birçoğu günümüzde bile vaaz olarak okunabilir niteliktedir. İoannes'in vaazları çoğunlukla bir saat ya da daha fazla sürmüştür; Kutsal Kitap'ın belirli bir parçasını ele alırdı ama yorumlarken genelde sistematik bir yöntem izlemeyi tercih etmemiştir. İoannes, ruhları gözetken bir çoban gibi, en fazla Hristiyan iman yaşamı hakkında öğretiler vermiştir. O vaaz ederken belagat yeteneğini kontrol altında tutmuş, dinleyicilerle yakın temas halinde olmuş, hatta bazen onlarla adeta diyalog içine girmiştir. Konuşması zaman zaman dinleyicilerin alkışlarıyla kesilmiştir. İoannes'in vaazları iki nedenden ötürü etkindi: mükemmel Atina Grekçesini geniş söz dağarcığıyla birleştirmesi ve Kutsal Yazılar'ın tümüne iyice hakim olmasıdır. İoannes zaman zaman, Yahudilere yönelik sövgülerinde olduğu gibi, ölçüsüz olabilir ama genellikle Hristiyan halka günlük sorunları hakkında yol göstermiştir. "Vaazlarımın her birinde çok farklı konuları ele alıyorum ve onları çok çeşitli kılmaya çalışıyorum, çünkü konuşmalarımda her insanın kendinden bir şeyler bulmasını istiyorum. Ben onları evlerine elleri boş göndermek istemiyorum." İoannes en keskin eleştirilerinden bazılarını kaygısız ve açgözlü zenginler için saklamıştır. Antakya'daki zengin ve fakir halk arasındaki eşitsizlik onun toplumsal vicdanını rahatsız etmiştir: "Dünyanın aslında bir ev halkı gibi olması gerekiyor, bütün hizmetkârlar eşit pay almalı. Çünkü bütün insanlar eşittir zira hepsi kardeştir."

İoannes Khrysostomos bütün armağanlarına ve popüleritesine rağmen vaizlik hizmeti hakkında asla kibirli olmadı. "Yaptığım işi çamurlu bir suyun sürekli olarak aktığı bir yeri temizlemeye çalışan birininkine benzetiyorum." Bu sözlerde yatan gerçekçilik ve yalınlık onu mükemmel bir şekilde açıklıyor. [e](#)

Bu makale ilk kez Amerika Birleşik Devletleri'nde Moody Publishers, 820 N. LaSalle Blvd., Chicago, IL 60610 tarafından yayımlanan ve John Woodbridge'in düzenlediği *Great Leaders of the Christian Church* (Telif Hakları © 1988 The Moody Bible Institute of Chicago) adlı yapıtta yayımlandı. İzin ile tercüme edildi.

This article was first published in the United States by Moody Publishers, 820 N. LaSalle Blvd., Chicago, IL 60610 within the title *Great Leaders of the Christian Church* edited by John Woodbridge, copyright © 1988 by The Moody Bible Institute of Chicago. Translated by permission.

"Dürüst olmak adına şunu itiraf etmek gerekir: öyle zamanlar olur ki, kesinlikle yanlış bir zamanda ve bütünüyle yanlış amaçlarla konuşan tamamen uygunsuz bir kişi gene de tamı tamına doğru olan şeyi söyler."

Tom Marshall
Understanding Leadership
(Tonbridge, Kent: Sovereign World Ltd., 1991), s. 97.

Rahiplik Hizmeti

✍️ Ioannes Khrysostomos (347-407)

☕ Şafak Tarı

Sorarım size, Mesih'in ağzından çıkan sözleriyle, Kendisine olan sevginin kanıtı olduğunu bildirdiği şeyleri yerine getirmekten daha büyük bir üstünlük olabilir mi? (Yu. 21:15-17) Zira İsa Mesih elçilerinin önderine hitaben, "Yuhanna oğlu Simun, beni seviyor musun?" diye sorduğunda ve Petrus O'na olan sevgisini beyan ettiğinde, O şöyle devam eder, [o halde] "Kuzularımı otlat." Öğretmen burada öğrencisine Kendisini sevip sevmediğini sormaktadır, fakat bu sorusunun amacı bilgi almak değil (Bütün insanların yüreğini derinden Bilen'in böyle bir soru sorması gerekir mi?), koyunlarının gözetilmesi konusuna ne kadar önem verdiğini bize öğretmektedir. Bu çok açık olduğuna göre, emekleri Mesih'in büyük değer verdiği sürüsüyle ilgili olan kişiler için ayrılmış olan ödül de sözle anlatılmaz derecede büyük olacaktır. Zira birinin ev halkımıza ya da sürülerimize ilgi gösterdiğini gördüğümüz zaman onun bu gayretini bize olan sevgisinin bir belirtisi olarak sayarız. Gerçi bütün bunlar parayla satın alınabilir türdendir. O halde, Mesih'in parayla ya da benzeri herhangi bir şeyle değil, Kendi ölümüyle satın aldığı, bedelini Kendi kanıyla ödediği sürüsünü gözetimlere vereceği armağan çok büyük olacaktır. Bu yüzden öğrencisi, "Evet, Rab, seni sevdiğimi bilirsin" diye yanıtladığı ve sevgisinin tanığı olarak sevgili olan O'nu gösterdiği zaman, Kurtarıcı bununla yetinememiş ve Petrus'a bu sevginin belirtisinin ne olduğunu açıklamıştır. Zira Mesih'in buradaki amacı Petrus'un Kendisini ne kadar sevdiğinin açıklaması değildir. Mesih bu sözleriyle Kendi Kilisesini ne kadar çok sevdiğini göstermek ve böylece Petrus'a ve hepimize bu konuda büyük gayret göstermemiz gerektiğini öğretmek istemektedir.

Tanrı biricik Oğlu'nu niçin esirgememiş, O'nu hepimizin uğruna niçin ölüme teslim etmiştir? (Rom. 8:32; Yu. 3:16) O'nun bunu yapmasının amacı Kendisine düşman gibi olanları Kendisiyle barıştırmak ve onları Kendi öz halkı yapmaktır. Mesih Kendi kanını niçin akıtmıştır? O'nun amacı Petrus'a ve onun haleflerine emanet ettiği bu koyunları kazanmaktır. Mesih bu yüzden, "Efendinin, hizmetkârlarına vaktinde yiyecek vermek için üzerlerinde yetkili kıldığı güvenilir ve akıllı köle kimdir?" diye bildirir. (Mat. 24:45). (Bu ayet Khrysostomos'un elyazmalarının bazılarında gelecek zamanlı *katastēsei* – üzerlerinde yetkili *kılacağı* – şekliyle yer alır. Ancak Yeni Antlaşma'nın elyazmalarının tümünde *aorist* zamanlı – Grekçede haber kipinin geniş zamanı – *katastēse* – üzerlerinde yetkili kıldığı – olarak geçer.) Buradaki ifade böyle bir kişinin kim olduğu tereddütleri barındırmakla birlikte konuşmacı bu sözleri kuşkulu bir şekilde dile getirmez. O nasıl Petrus'a Kendisini sevip sevmediğini sorduğunda öğrencisinin Kendisine olan sevgisini bilmeye ihtiyacı yoktuysa ve bunu aslında Kendi sevgisinin ne denli derin olduğunu anlatmak için söylediye, "...güvenilir ve akıllı köle kimdir?" sorusuyla da bu konuda bilgisiz biri olarak değil, bu görevin önemini ve onu üstlenecek kişinin ne kadar müstesna olduğunu ortaya koymak isteyen biri olarak konuşmaktadır. Her halükârda sözü edilen ödülün ne kadar büyük olduğuna dikkat edelim, "Size doğrusunu söyleyeyim, efendisi onu tüm malının üzerinde yetkili kılacak." (Mat. 24:47)

"Yuhanna oğlu Simun, beni bunlardan daha çok seviyor musun?". İsa Mesih burada Petrus'a, "Eğer beni seviyorsan oruç tutarsın, yerlerde yatarsın, uzun gece ibadetlerini eksiksiz yerine getirirsin, haksızlığa uğrayanı savunursun, yetimlere babalık edersin ve onların analarına bir eşin göstereceği ilgi ve yardımı gösterirsin" de diyebilirdi. Bütün bunları bir kenara bırakıp, aslına bakarsak Rab ne bildirir? "Kuzularımı otlat." **e**

"Treatise Concerning the Christian Priesthood, Book II." *Christian Classics Ethereal Library* web sitesi, < <http://www.ccel.org/ccel/schaff/npnf109.iv.iv.html> > (01 Aralık 2009 tarihinde ulaşılmıştır.)

Disiplin

✍ İbrahim Deveci

Kasım 2009 Buğday Semineri'nde Yapılan Konuşma

Disiplin denildiğinde aklınıza ilk ne geliyor çok merak ediyorum. Çünkü gerçek anlamını kavrayana kadar, yıllarca benim için hoş olmayan bir kelimeydi disiplin. İlk kez disiplin kelimesini ortaokulda öğrendim. Bir gün okuldayken nöbetçi öğrenci ders sırasında kapıyı çaldı ve bir arkadaşımın ismini anons ederek disipline çağırıldığını bildirdi. İlk kez o zaman duydum bu kelimeyi ve çok merak ettim. Acaba arkadaşım nereye gidiyordu? Yaklaşık 10 dakika sonra boynu bükük, omuzları çökmüş, kulakları ve yüzü kıpkırmızı, ağlamaktan gözleri şişmiş ve aynı zamanda burnundan soluyan bir kişi olarak sınıfa döndü. Dersler bitene kadar da ağzını bıçak açmadı. O gün anladım ki disiplin kelimesini duyunca biraz tedirgin olmak gerekiyor.

Türk kültüründe yetişmiş bir Hristiyan ve bir baba olarak disiplini yeniden ve yeniden keşfetmek durumunda kalıyorum. Tam olarak çocuğuma nasıl bir disiplin uygulamam gerektiği konusunda bazen deneyimlerimden, bazen aldığım eğitimden ve tüm bunları saran Kutsal Kitap'ta, Tanrı'nın önerdiği yöntemleri kullanarak, yollar geliştirmeye çalışıyorum. Aynı zamanda yaşadığımız toplumun olumlu ve olumsuz girdileri de bir şekilde tutumumu etkilemektedir.

Biraz teknik, biraz pratik biraz da Kitabı (Kutsal Kitapsal) olarak bu konuya biraz daha mercek tutalım.

Disiplin Ne Demektir?

Disiplin kelimesi Latince kökenli olan “**disciplina**” kelimesinden gelir ve “**öğretme**” ya da “**öğrenme**” anlamında kullanılır.

Aslında disiplinin gerçek hedefi de bu olmalıdır, yani “**çocuğa, iyi davranışın ne olduğunu öğretmek**” olmalıdır.¹

Diğer bir tanımla: Disiplin, ilişki içinde olan tüm kişileri eşit olarak bağlayan, herkes için açık ve net olan kurallar olarak tanımlanabilir. Ayrıca disiplin istenen ve düzenli olan davranışların kazandırılmasını amaçlayan bir *yetiştirme anlayışıdır*. Disiplinde amaç kişinin özdenetimini sağlayabilmek yani kendi kendini denetleyebilme yeteneğini geliştirmektir.

İlerleyen satırlarda konuyu derinlemesine irdeleyeceğiz.

Toplumumuzda Göze Çarpan Disiplin Sorunları

Toplumumuzda hem ailede hem okulda hem de kiliselerimizde maalesef ciddi disiplin sorunlarıyla karşı karşıya kalmaktayız. Anne babasının sözünü dinlemeyen çocuklar, asilik içinde markette istediği alınmadığı için ortalığı yıkan çocuklar, Pazar Okulunda düzeni bozarak derse engel olanlar... Hatta ve hatta anne babasına karşı şiddet kullanan çocuklardan bahsetmek mümkündür. Diğer taraftan bakıldığında okulda kafasında cetvel kırılan, evde acımasızca, işkenceye varan şiddete maruz kalan, kilisede herkesin önünde velileri tarafından dövülerek ve sövülerek aşağılanan çocuklardan da bahsetmek mümkündür.

Çocukların bu şekilde yetiştirilmesi daha sonra ciddi boyutlarda sorunlar çıkaracaktır.

Süleyman'ın Özdeyişleri 29:15'de şöyle der “*Değnekle terbiye bilgelik kazandırır, kendi haline bırakılan çocuksa annesini utandırır*”. Şu senaryoyu şimdi zihninizde

canlandırmaya çalışın: “Markette isteği alınmayan çocuk büyük bir öfke ile kendini yere atıp bağırma, çığlıklar atmaya başlar. Annesi isteğini yerine getirmedikçe daha çok bağırır, sesini yükseltir ve yerde tepinip topaç gibi yuvarlanır. Anne ne yapacağını şaşırılmış, üzerindeki bakışlardan erimiş bir şekilde çareyi çocuğun isteğini yerine getirerek kurtulmakta bulur. Böylece hem çocuk susmuş hem de çevredeki ayıplayan bakışlardan özgür olmuştur”. Buradaki resim çok önemli tesbitlerde bulunmamıza yardım eder. Öncelikle çocuk yeni bir dil geliştirmiştir. Bağır, ağla, tepin ve isteğini al! İkincisi Kutsal Kitap'ta yazdığı gibi çocuk kendi haline bırakılmış (Tanrı'nın istediği gibi eğitilmemiş) ve annesini utandırır konuma gelmiştir. Üçüncü olarak artık ipler, yani otorite annede değil çocuktur. Bir sonraki olayın ne zaman, nerede ve hangi şiddet sınırları içinde olacağına dair kimse bir şey söyleyemez. Ancak ilerleyen zaman içinde sorunların müdahale edilemez biçimde gelişeceği kesindir.

Çocukların disiplini öncelikle aile içinde gerçekleştirilmelidir. Özellikle bu anne babaya Tanrı tarafından verilen bir sorumluluktur. Elbette anne baba eğitimci işbirliği de bu konuda çok önemlidir. Eğitimcilerin (Pazar Okulu öğretmenlerinin) çocuklar üzerinde biraz daha sınırlı yetkileri olmakla beraber yine de yaptırımları ve verecekleri güzel mesajlar vardır. Bana göre öğretmenler sadece fiziksel acı verme yöntemini kullanmamalıdır. Çocuklara vurmamalı, eğer aile bu yöntemi kullanıyorsa bu uygulamayı anne babalara bırakmalıdırlar. Bu özel uygulama dışında eğitimcilerin çocuklarda disiplin uygulama hakkı olmalıdır ki eğitim öğretim ve karakter gelişimi sağlıklı olsun.

Bir çoğunuz kültürümüzde disiplin ve terbiye ile ilgili birçok söz olduğunu bilir. Bunlardan birkaçı:

- Ağaç yaşken eğilir.
- Kızını dövmeyen dizini döver.
- Hocanın vurduğu yerde gül biter.
- Dayak cennetten çıkmadır.
- Eti senin, kemiği benim...

gibi çeşitlemeler biraz da olsa kültürümüzdeki anlayışı ortaya koymaktadır.

Genelde mevcut tabirler şiddet ağırlıklı sözler olsa da şiddet kullanmadan önce yapılacak bazı uygulamalarla da iyi karakterli çocuklar yetiştirmemiz mümkündür.

Çevremize baktığımızda çocukların gösterdiği uyum ve davranış sorunlarının nedenlerinden birisi anne babalarının onlara uygun sınırlar koymamalarıdır. Bazı ailelerde disiplin yok gibidir. Çocuğun tüm davranışları hoşgörülle karşılanır. "Çocuktur yapar", "o daha çok küçük yüklenmeyelim" düşünceleriyle çocuğa sınırsız haklar tanınır. Çocuk istenmeyen bir şey yaptığında ana baba yumuşak bir şekilde "yapma" mesajı verir, defalarca aynı mesajı tekrarladıktan sonra ikna edici nedenler ve açıklamalarda bulunulur. Bu arada çocuk istediği şeyi yapmaya devam etmektedir.

Bazı evlerde ise disiplin vardır ancak ne zaman, nerede uygulanacağı belirsizdir. Anne babanın tutumu aşırı hoşgörü ile sert cezalandırmalar arasında gidip gelmektedir. Normalde izin verilmeyen bir davranış, anne babanın uğraşacak zamanı olmadığında ya da keyifleri yerinde olduğunda görmezlikten gelinir. Çocuk nerede durması gerektiğini bilemez. Davranışlarını "ne zaman yaparsam cezadan kurtulurum" sorusuna göre ayarlar.

Anne babalar kendi ruh durumları, çocuğun yapısı ve çevre koşulları nedeniyle çocuklarına karşı tutarsız davranabilirler. Hiçbir evde her zaman tutarlı olmak mümkün değildir. Burada sözü edilen tutarsızlık sürekli devam eden tutarsızlıktır. Birgün görmezlikten gelinen davranış, ertesi gün ağır ceza görüyorsa, annenin yaptığını baba bozuyor ya da babanın verdiği cezaya anne karşı çıkıyorsa, tutarsızlık gerçekten vardır. Tutarlı olmayan yaklaşım gevşek ve katı tutumların tüm sakıncalarını taşır. Çocukların sorumluluk almalarını engeller hem de onları aşırı zorlama ve isyana teşvik eder.

Tutarsız yaklaşım içinde annelerin sık başvurduğu yollardan birisi de acındırma yoludur. "Beni çok üzüyorsun", "sizin yüzünüzden hasta oldum", "beni birazcık seviyorsan yapma" diyerek çocuğun söz dinlemesini sağlamaya çalışan anneler vardır. Bu yolla çocuk endişelenir ama yine söz dinlemez hatta daha hırçın davranır.

Bütün gün bağırarak, azarlayan, söylenen anneler vardır. Çocuk davranışını annenin ses tonuna göre ayarlamayı öğrenmiştir. Anne en yüksek ses tonuyla bağırmasın söz dinlemez. Babaya şikayet etmek, babanın öfkesiyle korkutmak da diğer bir tutarsız yaklaşım örneğidir. Akşam baba eve gelince önce çocukların bütün gün yaptıkları anlatılır daha sonra "bu seferlik affet babası bir daha yapmayacağına söz versin" denilerek babayla çocukların arasına girilir. Çocuk uyarıların uygulanmayacağını öğrenir, ertesi gün aynı senaryo tekrar yaşanır.

Uygulanması sakıncalı olan ama ana babaların sık başvurduğu yöntemlerden birisi de çocuğa küsmektir. "Konuşma benimle, ben senin annen değilim", "git başka anne bul" cümleleriyle çocuğu yola getirmeye çalışmak ve bunu uzun süre sürdürmek çocuğa küsmeyi öğretir. Çocuk tedirgin olur ve annenin kendisiyle barışması için elinden geleni yapar. Sonunda zaten vicdanı rahat olmayan anne hiçbirşey olmamış gibi barışır. Bazen anne çocuk arasındaki ilişki küslük öncesinden daha yakın olur.

Disiplin, bir eğitim aracı olarak düşünüldüğünde korkutma, utandırma, gururunu kırma gibi kavramlarla iç içe olmamalıdır. Disiplinin iki temel amacı vardır; birincisi, çocuğa anlaşılır, kesin ve sınırları olan, güvenli bir ortam sunmaktır. Bu ortam çocuğun sağlıklı gelişimi için gereklidir. Disiplinin ikinci amacı ise, çocuğun kendi kendini yönetme yeteneği yani özdenetim kazanmasıdır. Çocuk denetim altında değilken de öğrendiklerini uygulayabilmeli, kurallara uymayı sürdürebilmelidir. Anne babası yanındayken kurallara uyan, ama denetim kalkınca çığırından çıkan çocuk özdenetim yeteneği kazanmamış demektir.

Bazı anne babalar, disiplini, sorun olduğu zamanlarda başvurulacak uygulamalar olarak görürler. "Çocuğum söz dinlemediği zaman ne yapmalıyım?", "Bana vurduğu zaman ben de ona vurabilir miyim?", "Verdiğimiz hiçbir ceza işe yaramıyor, ne yapacağımızı şaşırдық" ifadeleri bu bakış açısını tanımlar. Bu anne babalar için disiplin, acil durumlarda dokunulması gereken bir alarm düğmesidir. Böyle bir disiplin anlayışı eğitici değil cezalandırıcıdır. Önceden bir hazırlık yoktur, olay anında tepkisel yaklaşılır. Bu duruma gelmemek için disiplin, yaşamın bir parçası olarak görülmeli, "sorunları önceden önlemek için neler yapmamız gerekiyor" sorusuna yanıt aranmalıdır.

Anne babaların etkili ve kesin sınırlar koyamamasının bir nedeni de çocuklarının sevgisini kaybetme korkularıdır. Çocuklar anne babanın bu korkusunu hissederler ve sınırlarla karşılaştıklarında onları sevmemekle tehdit ederler. "Sen kötü bir annesin, senden nefret ediyorum", "çok acımasızsın, beni hiç sevmiyorsun" gibi cümlelerle anne babaya geri adım attırmayı başarırlar. Hiçbir çocuk sınırları isteyerek, memnuniyetle kabul etmez. Çocuğun kural koyan anne babaya "bu kuralları benim iyiliğim için koyduğunuzu biliyorum, iyi ki kurallarınız var" demesini beklemek yanlıştır. Anne baba olmanın zor taraflarından birisi de konulan kurallar nedeniyle çocuğun kızgın olmasını tolere edebilmek ve geri adım atmamaktır. Çocuğuyla yakın ilişki kurmayı onunla "arkadaş" gibi olmakla karıştıran anne babalar da vardır. **Arkadaşlık ilişkisinde eşitlik vardır, taraflar birbirlerine öneride bulunabilir, kararlar uzlaşarak alınır, yaptırım yoktur. Önerilen şey istenirse yapılır, istenmezse yapılmaz. Oysa çocuklar için evde tutarlı kurallar ve sınırlar koyan, sevgi ve destek veren bir anne baba gereklidir. Anne baba sınırını koymalı, çok memnun olmasa bile uygulamaya devam etmelidir.**²

Disiplin Neden Gereklidir?

Tüm anne babalar ve Pazar Okulu eğitimcileri bilmelidir ki disiplin kesinlikle gereklidir çünkü Kutsal Kitap'a göre insan akılsızlığa meyillidir, özerk olma hevesi mevcuttur ve otoriteye boyun eğmeme isteği disiplini gerekli kılar.

- 1) Günah yüzünden.
- 2) Çocuğa bilgelik vermek için: Özd. 29:15; Ef. 6:4
Çocukların anne babalarını utandırmaması için: Özd. 29:15
Çocuğu cehennemden uzak tutmak için: Özd. 23:13-14
- 3) Çocuğun hayatının mahvolmaması için: Özd. 19:18

Bir başka deyişle disiplin çocuklarımızın iyiliği içindir. Çocuklarımızın yeryüzünde mutlu bir yaşam sürmeleri ve cennete hazırlanmaları içindir. Diğer bir sebebi de Tanrı çocukların diğer yöneticilere de saygılı olabilmeyi öğrenmeleri için anne-baba yönetimini kurmuştur.

“Yürek herşeyden daha aldatıcıdır, iyileşmez. Onu kim anlayabilir? Ben RAB, herkesi davranışlarına, yaptıklarının sonucuna göre ödüllendirmek için yüreği yoklar, düşünceyi denerim.” - Yereya 17:9-10

“Akılsızlık çocuğun öz yapısındadır, değnekle terbiye edilirse akılsızlıktan uzaklaşır.” - Süleyman'ın Özdeyişleri 22:15

“Nitekim suç içinde doğdum ben, günah içinde annem bana hamile kaldı.” - Mezmur 51:5

“Rab baktı, yeryüzünde insanın yaptığı kötülük çok, akli fikri hep kötülükte”. - Yaratılış 6:5

“Çünkü insan yüreğindeki eğilimler çocukluğundan beri kötüdür”. - Yaratılış 8:21b

Eğer yukarıdaki tüm şeyleri uyguladığınız halde çocuk disipline tepki vermiyorsa bir yöntem daha var.

Disiplin ve Fiziksel Acı Verme Yöntemi

Fiziksel disiplin genelde halk arasında “dayak” anlamında kullanılır. Aslında Kutsal Kitap da geçen kelime sopa, değnek, terbiyedir. Yine Türk dilinde kullandığımız başka bir kelime daha vardır ki bizim için biçilmiş bir kaftan gibidir: **TEDİP!** Bu kelime diğerlerine nazaran biraz daha amacı açıklayan bir ifadeye sahiptir. Birlikte tedip ve diğer kelimelerin anlamlarına bakalım:

Tedip:

- 1) Uslandırma yola getirme, terbiye etme
- 2) Kelime anlamı edeplendirme. Terbiye, adap öğretmek için hafiften şiddet kullanma anlamına gelir. Medeni kanun tarafından çocuklar üzerinde tatbik edilmek üzere anne ve babalara tanınan yetkidir.

Dayak: Bir insanı veya bir hayvanı dövme işi, sopa, patak, kötek.

Terbiye: Eğitim, görgü.

Islah: Düzeltme, iyileştirme

Ceza: Uygunsuz davranışlarda bulunanlara uygulanan üzüntü, sıkıntı, acı verici işlem veya yaptırım.

Edep: İyi ahlak, incelik.

Yaramaz: Söz dinlemeyen, uslu durmayan, yasaklanan şeyleri yapmakta ayak direyen, haşarı (çocuk), uslu karşıtı.

Aslında İspanyolcada güzel bir söz vardır,

“Yaramaz çocuk yoktur ama kötü yetiştirilmiş çocuk vardır”.

Çocukların hepsi işe yarar ve Tanrı için yetiştirilebilirler. Ancak burada anne-baba ve öğretmenlerin rolü büyüktür.

Ceza ve Disiplin Arasındaki Farklar

	CEZA	DİSİPLİN
Amaç	Yapılan bir kötülüğün karşılığını verme	Yanlış hareketleri düzeltip, kişiyi olgunlaşmak üzere eğitmek
Odak Noktası	Geçmişte yapılan kötülükler	Gelecekte yapılacak iyi hareketler
Tutum	Anne-babanın saldırganlığı ve sinirliliği	Anne-Babanın sevgi ve ilgisi
Çocuğa Verdiği Duygu	Korku ve suçluluk	Güvenlik

Disiplin Nasıl Uygulanır?

- Çocuğa uygun (Karakteri)
- Yaşa uygun (Örneğin 5 yaş çocuğu ile 8 yaş çocuğuna aynı şekilde davranamazsınız.)
- Suça uygun
- Fiziksel ceza gerekli olabilir....³

Oğlundan değneği esirgeyen, onu sevmiyor demektir. Seven baba özenle terbiye eder.

- Süleyman'ın Özdeyişleri 13:24

Çocuğunu terbiye etmekten geri kalma, Onu değnekle dövsen de ölmez. Onu değnekle döversen, Canını ölümler diyarından kurtarırısın. - Süleyman'ın Özdeyişleri 23:13-14

Değnekle terbiye bilgelik kazandırır, Kendi haline bırakılan çocuksa annesini utandırır. Kötüler çoğalınca başkaldırı da çoğalır, Ama doğrular onların düşüşünü görecektir. Oğlunu terbiye et, o da sana huzur verecek Ve gönlünü hoşnut edecektir. Tanrısal esinden yoksun olan halk Sınır tanımaz olur. Ne mutlu Kutsal Yasa'yı yerine getirene! Köle salt sözle terbiye edilemez, Çünkü anlasa da kulak asmaz. - Süleyman'ın Özdeyişleri 29:15-19

Çocuğu tutması gereken yola göre yetiştir, Yaşlandığında o yoldan ayrılmaz. - Süleyman'ın Özdeyişleri 22:6

Akılsızlık çocuğun öz yapısındadır, Değnekle terbiye edilirse akılsızlıktan uzaklaşır. - Süleyman'ın Özdeyişleri 22:15

Hedef Nedir?

Çocuğu tutması gereken yola göre yetiştir, Yaşlandığında o yoldan ayrılmaz. — Süleyman'ın Özdeyişleri 22:6

Terbiye edilmeye yanaşmayanı Yokluk ve utanç bekliyor, Ama azara kulak veren onurlandırılır. — Süleyman'ın Özdeyişleri 13:18

Terbiyeden kaçan kendine zarar verir, Azara kulak verense sağduyu kazanır.

– Süleyman'ın Özdeyişleri 15:32

Ey çocuklar, Rab yolunda anne babanızın sözünü dinleyin. Çünkü doğrusu budur.

"İyilik bulmak, yeryüzünde uzun ömürlü olmak için annene babana saygı göstereceksin." Vaat içeren ilk buyruk budur. Ey babalar, siz de çocuklarınızın öfkesini uyandırmayın. Onları Rab'bin terbiye ve öğüdüyle büyütün.

– Efesliler 6:1-4

Ey çocuklar, her konuda anne babalarınızın sözünü dinleyin. Çünkü bu Rab'bi hoşnut eder. Ey babalar, çocuklarınızı incitmeyin, yoksa cesaretleri kırılır.

– Koloseliler 3:20-21

- Çocuğun otoriteye doğru karşılığı vermesi (anne baba, öğretmen, vs.)
- Nihai olarak Tanrı'ya itaat etmesi,
- Bu görev hem anne babanın hem de öğretmenin, Tanrı tarafından verilen bir kahyalık görevidir.
- *Sadece davranış meselesi değil, yürek meselesidir. Böylece 'geçmiş bir davranışı cezalandırmak' değil, 'gelecekteki doğru davranışlara yol açmak' niyetiyle yapılmalıdır.*
- Tanrı'ya, velilere, öğretmene ve arkadaşlara saygı göstermeyi öğrenmesi amacıyla yapılır.

Süleyman'ın Özdeyişleri 19:18'de *"Henüz umut varken çocuğunu eğit, onun yıkımına neden olma"* der. Bu önemli bir uyarıdır. Hristiyan anne babalar, eğitimciler hatta pastörler çok çok uzun vadeli düşünmek zorundadırlar. Çünkü şu anda devraldığımız meşaleyi bir gün çocuklarımıza devredeceğiz. Hâlâ fırsatımız varken çocuklarımızı Tanrı yolunda eğitmeli ve iyi karakter sahibi olabilmeleri için gereken disiplini sağlamalıyız. Böylece sonları yıkım olmaz ve vereceğimiz meşaleyi de bir sonrakilere aktaracak durumda olurlar. Böylece imanlı neslinin devamını sağlamış oluruz.

Kaçınmamız Gerekenler: DİKKAT!

Çocukların "umutsuzluğunu" veya "öfkesi"ni uyandırmamak için çok dikkatli olmak gerekir (Kol. 3:21 ve Ef. 6:4). Çocuklarımızı disiplin ederken keyfi, istikrarsız, tutarsız, mahkum edici bir tutum içinde olursak çocuklarımızı tamamen kaybedebiliriz. Ayetlerde verilen öğütlere iyi kulak vermeliyiz. Sevgili öğretmenler ve anne babalar, düşüncesiz ve öfke ile çocuklarımızı incitirsek onların cesaretlerini kırar hatta onlarla ilişkimizi yitirebiliriz. Özellikle ergenlik dönemine gelmeden çocuklarımızla iyi ilişkiler içinde olmamız uzmanlarca salık verilmektedir.

Birkaç Pratik Öneri

1. Çocuğunuzla ilgili kuralları onunla birlikte koyun. Onu işin içine kattığınızda konuların sorun olmadan çözüldüğünü göreceksiniz.
2. Kural koyarken klişelerden kaçının her çocuğun yapısı ve ihtiyaçları farklıdır. Kural koyduğunuz konularda çocuğunuzun ihtiyaçlarını da hesaba katın.
3. Çocuğunuza çok kızdığınız zaman, tepki vermeden önce yavaş yavaş iki derin nefes alın.
4. Çocuğunuza hesap sormak veya olumsuz bir eleştiri yöneltmek için asla yemek saatini ve yemek masasını seçmeyin. Yemek masası her zaman eğlenceli bir ortam olmalıdır.
5. Ceza neyin yapılmayacağını söyler, ödül ne olursa daha iyi olacağını gösterir. Mümkün olan her durumda ödülü tercih edin.
6. Kuralların çok fazla veya belirsiz olmamasına dikkat edin aksi takdirde çatışmalar artar. Çocuğunuza ne kadar çok kural koyarsanız o kadar çok çatışır, kızar, disiplin sorunu yaşarsınız.

7. Düşüncelerinizi ve değerlerinizi çocuğunuza zorla benimsetmeye çalışmayın, çocuğunuzu bu konuda zorladıkça sizden uzaklaşır.
8. Problemleri çözmek için güç kullanırsanız çocuğunuz büyüdükçe dozunu arttırmak zorunda kalacağınızı unutmayın. Ayrıca dövülen her çocuk kavga, geçimsizlik ve düşmanlığı öğrenir.
9. Çocuğunuza verdiğiniz eğitim güce ve zorlanmaya dayanıyorsa bağımlılık gelişir ve olgunlaşmamış bir çocuk yetiştirmiş olursunuz.
10. “Bir tek doğru var o da benim söylediğimdir.” Tavrında olmak, çocuklarınızı sizin doğrularınızdan uzaklaştırır.
11. Ceza gelişmeyi engeller ödül gelişmeye katkı sağlar.
12. Emir vermek yerine seçenekler sunun. Karar vermek çocuğun kişiliğini güçlendirir. Emirler ise huzursuzluk ve kargaşa yaratır. Örneğin “dişlerini pijamalarını giydikten sonra mı yoksa önce mi fırçalayacaksın” diye sormak, “git dişlerini fırçala” demekten çok daha etkilidir.
13. Eğlenceli olun durumları oyuna çevirin. Birlikte temizlik yapıp ortalığı toplarken onu Süpermen yapabilirsiniz.
14. Doğal sonuçların oluşmasına izin verin. Fazla müdahaleci ya da kurtarıcı olmayın. Bütün uyarılarınıza rağmen bornozunu ya da havlusunu asmayan çocuğunuz ertesi gün onu hâlâ ıslak olarak bulsun.
15. Görmek istediğiniz davranışları sergileyin. Öğüt vermek yerine ona davranışlarınızla örnek olun. Çocuklar için eylem sözden daha etkilidir. Çocuk duyduğunu değil gördüğünü öğrenir ve uygular.⁴

Uygulama

- Sıra siz okuyucuların vereceği birkaç karara geldi. Acaba sizin disiplin konusundaki felsefeniz ne olacak? Siz çocuklarınıza nasıl davranacaksınız?
- Eğer anne baba olarak çocuklarınıza haksız yere ya da öfkeyle dayak attıysanız/atıyorsanız ve yüreğinizde bir yük varsa tövbe edebilir ve Rab’den şifa alabilirsiniz. Mükemmel anne babalar olamasak da hatalarımızı görüp yolumuzdan dönerek daha iyi veliler olabiliriz.
- Ya da çocukluğunuzda haksız yere ve öfkeniz uyandırılmış biçimde dayak yemiş, cezalandırılmış ve incinmiş olabilirsiniz. Anne babanızı ya da öğretmeninizi ya da size disiplin konusunda acı veren bir büyüğünüzü bağışlayabilir ve şifa bulabilirsiniz.

Kaynaklar

“Disiplin Nedir?” *Dersimiz.com*. < <http://www.dersimiz.com/rehberlik/yazi.asp?id=130> > (03 Mart 2010 tarihinde ulaşılmıştır).

Narramore, Bruce. *Anne Babaların Çocuk Yetiştirme Kılavuzu*. İstanbul: Yalçın Ofset.

papillon. “Çocuk Eğitiminde Disiplin.” *Okul Önceyiz Biz*.

< <http://www.okulonceyiz.biz/showthread.php?t=2271> > (03 Mart 2010 tarihinde ulaşılmıştır).

Phipps, Brian. “‘Eyvah Baba Oldum!’ Ebeveynlik Hakkında Tanrı Ne Diyor?” *e-manet Dergisi*, Sayı 10, Ocak-Mart 2006. s. 13-16.

Tripp, Tedd. *Çocuk Yüreği*. Ankara: Kucak Yayıncılık, 2003.

“Yeni Başlayanlar İçin Disiplin Dersleri.” *Güzel Rehber.net*.

< <http://www.guzelrehber.net/nedir/disiplin-dersleri.php> > (03 Mart 2010 tarihinde ulaşılmıştır).

Sonnotlar:

- ¹ “Yeni Başlayanlar İçin Disiplin Dersleri,” Güzel Rehber.net, < <http://www.guzelrehber.net/nedir/disiplin-dersleri.php> > (03 Mart 2010 tarihinde ulaşılmıştır).
- ² papillon, “Çocuk Eğitiminde Disiplin,” *Okul Önceciyiz Biz*, < <http://www.okulonceciyiz.biz/showthread.php?t=2271> > (03 Mart 2010 tarihinde ulaşılmıştır), vurgu eklenmiştir.
- ³ Brian Phipps “‘Eyvah Baba Oldum!’ Ebeveynlik Hakkında Tanrı Ne Diyor?” *e-manet Dergisi*, Sayı 10, Ocak-Mart 2006, s. 13-16.
- ⁴ “Disiplin Nedir?” *Dersimiz.com*, < <http://www.dersimiz.com/rehberlik/yazi.asp?id=130> > (03 Mart 2010 tarihinde ulaşılmıştır).

(Bkz. Yuh. 10:1-18)

08-21-2009

Ben de şunu buldum: tek bir süper-koyun'a bakarken iyi bir çoban olmak, bir sürü koyun'a bakarken iyi bir çoban olmaktan kolaydır!

Telif Hakları © Gospel Communications International, Inc - www.reverendfun.com

İsa'nın Öğrencilerini Nasıl Yetiştirelim?

Bill Hull'ın Yazılarından Alıntılar

KenWiest

Bill Hull

Jesus Christ Disciplemaker

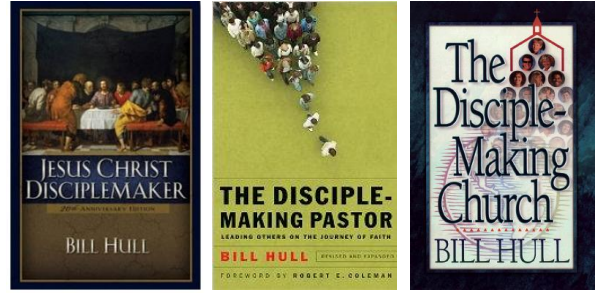
(Grand Rapids, Michigan: Baker Books, 2004).

The Disciple-Making Pastor

(Grand Rapids, Michigan: Baker Books, 2007).

The Disciple-Making Church

(Grand Rapids, Michigan: Revell, 1998).

Bill Hull, Evangelical Free Church'un (Bağımsız Müjdesel Kilise) İsa'nın öğrencilerini yetiştirme' direktörüdür. Yıllardır bu işi yapan Hull, Kutsal Kitap'ı tarayarak hem İsa'nın hem de ilk yüzyıldaki kilisenin öğrencileri nasıl yetiştirdiğini öğrendi. Hull öğrendiği ve uyguladığı ilkeleri üç kitapta yazmıştır: *Jesus Christ Disciplemaker*, *The Disciple-Making Pastor* ve *The Disciple-Making Church*. Aşağıda bu kitaplardan en faydalı, hizmetinizi en çok değiştirebilecek ilkeler liste halinde yazılmıştır.

Genel Hizmet Felsefesi

- İnsanları bir işe ya da göreve değil, bir vizyona çağırın. Hizmetimizin kapsamını (dünyada kiliseler kurmak) unutmamalım (bkz. Mat. 16:18; 28:19,20).
- Gereken eğitim verilmedikçe insanların herhangi bir hizmeti başarabileceğini beklemeyin.
- Hizmet yöntemleri hakkında konuşurken ve karar verirken mümkün olduğu kadar çoğalma yöntemlerini seçin. "Biz daha çok insanı nasıl etkileyebiliriz, müjdeleyebiliriz ve yetiştirebiliriz?" diye düşünelim.
- İlgilenmeyen ya da bencil kişileri (ne kadar becerikli olurlarsa olsunlar) görevlendirmek akılsızcadır. Etkili hizmet için hizmet edenin kendisi değil, başkalarını düşünmesi gerekir (Flp. 2:20).
- Mümkün olduğu kadar "ekip zihniyetini" oluşturun. Bu zihniyet rekabet yerine bağlılık sağlar ve insanlara kilisenin üyelerinin çalışmasından nasıl ve neden faydalanmaları gerektiğini öğretir (1Ko. 12:12-26).
- Bir kardeşe herhangi bir hizmet için sorumluluk verecekseniz, hizmeti yapabilmesi için ona uygun yetkiyi de verin.
- Hizmet felsefesi teolojinizin işlemesi ve ifadesidir. Yaptıklarınızın, verdiğiniz kararların ve kurduğunuz vizyonun nedenleri teolojinizden kaynaklanmalıdır.
- Herkes İsa'nın öğrencisi olmak istemez. İsa kalabalıklara "Hayır, İsa'yı izlemek istemiyorum" deme fırsatını birçok kez verdi (örn. Yu. 6:66). Yalnız hevesli ve ehliyetli insanlarla uğraşın.

- İyi bir öğrenci yetiştirmek en az 5 yıl ister.
- İkincil bir hizmeti yapabilmek için öncelikli hizmetleri ihmal etmeyin (örn. Elç. 6:3,4).
- RAB'be hizmet ederken bir yanlış yapmaktan korkmayın. Unutmayın, hepimiz insanız.

Müjdeleme İle İlgili İlkeler

- Müjde'yi o kadar iyi bilin ki, insanların ihtiyaç duyduğu ne varsa, Müjde'nin o gereksinimi nasıl karşılayacağını gösterebilmek için etkili olabilesiniz.
- İmanlılar topluluğundaki sevgi, müjdelemede büyük ve önemli bir yer alır. Kişiler bu sevgiyi en iyi şekilde nasıl ifade edebileceklerini düşünmelidir. (Yu. 13:34,35)

Yetiştirme İle İlgili İlkeler

- Yetiştirmenin tanımı: sevgi dolu ilişkiler üzerine hesap verme aracılığıyla tasarladığımız eğitim programı.
- Yalnız yetiştirilmeye hazır olanları yetiştirin. Eğer böyle yapmazsanız, hazır olmayanlar hazır olanların büyümesini engelleyebilirler.
- Yetiştirme sürecinden kolay "çıkış yolları" sağlayın. Başka bir deyişle insanları yetiştirilmeye zorlamayın.
- Yetiştirmenin anahtarı: itaat ve uygulama nedir öğretmek. İnsanların çoğu Kutsal Kitap'ta okudukları ayetlerin güncel hayatlarında nasıl uygulanacağını bilmezler. Yetiştirmede en yararlı ve en önemli işiniz bu olacaktır.
- Yetiştirmenin ikinci anahtarı: karşılıklı hesap verme. Hesap vermenin özü insanların hedeflerine ulaşmasına yardım etmek ya da başka bir deyişle Tanrı'nın istediği düzeye ulaşabilmeleri için onların yapmak istemediklerini yapmalarına yardım etmektir! Öğrenci size soru sorabilirse, sizde ona soru sormak konusunda rahat olursunuz. Karşılıklı hesaplaşma olmazsa, yetiştirme sürekli alçak düzeyde kalacak çünkü ilişkiniz derin olmayacaktır. Sonuç olarak Tanrı'nın kullandığı aletlerden biri (kilisenin üyeleri üzerinde) etkisiz olacaktır.

Yetiştirmede Altı Adım Vardır

1. Yetiştirmenin tanımını öğretmek.
 2. Yetiştirmenin neden gerektiğini öğretmek.
 3. Hizmetin nasıl yapılması gerektiğini göstermek.
 4. Hizmeti öğrenciyle birlikte yapmak.
 5. Öğrencilerin yapmasına izin vermek (yapıcı eleştirilerle destekleyerek).
 6. Öğrencileri görevlendirmek.
- Öğrenci yetiştirmek için kullanabileceğin en iyi yol küçük gruplardır. Yukarıdaki 1. ve 2. adımlar toplantılar içerisinde yapılabilir. Ancak küçük grupta diğer yetiştirme adımlarını iyi bir şekilde gerçekleştirebilirsin. Birebir yetiştirme sadece ve sadece önder olacak kardeşler için uygulanmalıdır. Genel yetiştirmede birebir yöntemleri kullanmak, boşuna zaman harcamaktır.
 - Küçük grupta yukarıdaki 3., 4., ve 5. adımlar uygulanınca yetiştireceğin önderler su yüzüne çıkacaktır. Bunlar küçük gruplarda kimi zaman hizmet edebilirler.
 - Hizmet fırsatları öğrencilere yavaş yavaş dağıtılmalıdır. Yetiştirme sadece akademik bir süreç değildir; kesinlikle öğrencilerin öğrendiklerini uygulama fırsatı sağlanmalıdır.

- Yetiştirme zor bir iştir. Değiştirmek demek karışıklık demektir. Bu süreç zaman ister ve kimi zaman nerede olduğunu bile göremezsin. Bazen durup “Neredeyiz, nasıl gidiyor ve nereden gelip nereye gidiyoruz” diye değerlendirmek gerekecektir.
- Her öğrenci özellikle Kutsal Kitap’ı etüt etmek, dua, kardeşler arasında paydaşlık ve müjdeleme konularında yetiştirilmelidir. Bu konuları işlerken karakter ve hizmet felsefesinin ihlal edilmemesi gerekir. Bu yetiştirme görevi tek bir kişinin yeteneklerini aşar; başkasının yardımını rica etmelisiniz.

Yetiştirme Konusunda Başarılı Olabilmesi İçin:

- Bu konu devamlı konuşulmalı – ve öğretilmelidir.
- Öğrenci yetiştirme her “hizmet”in bir parçası olmalıdır. (çocuklara ders, vaaz, küçük gruplar vb.)
- Yetiştirmede “çoğalma”yı oluşturmak için yalnız önderler değil, topluluğun her üyesi yetiştirmeye katılmalıdır.
- Kutsal Kitap’ı öğretmek, öğrenciyi yetiştirmek anlamına gelmez.

Önder Yetiştirme

- Önder yetiştirmesinde öğrenci seçimi en zor iştir. Ama ehliyetli, makbul, 1. Timoteos 3 ve Titus 1’de açıklanan nitelikte insanları seçerseniz, ürünü (etkili önderler) korumuş olursunuz ve ürünün iyi olmasını sağlarsınız.
- Eğer tek önder her şeyi yapıyorsa, o önder asla başarılı olamaz. Önder yetiştirmenin önemi budur.
- ”Vizyonsuz hizmet” yıpratıcıdır. Her hizmetin bir “hedefi” olmazsa, insanlar heveslerini yitirirler.
- Yapıcı eleştiri yapmazsak, öyle bir “hava” veya beklenti oluşturmazsak, öğrencinin büyümesi söz konusu olamaz.
- Nasıl motive edilir? Hizmetin neden önemli olduğunu söyleyin, biraz daha iyi yapmasına yardım edin, başarılı kişiyi övün, daha büyük sorumluluk vereceğinize dair söz verin.
- İnsanların hizmete girmesine izin verin...onların yanlış yapmasına da izin verin. Yapıcı eleştiri ve insanların yanlış yapmasına izin verilmesi arasında dengeyi iyi tutmanız gerekir.
- Sürekli önder yetiştirmeyen topluluklar zamanla ölürler.
- Sıkıntılar ve baskı Tanrı’nın büyüme sağlayan en etkin araçlardır. (2Ko. 1:3-12; Yak. 1:3-5; Rom. 5:2-5)
- Önderleri seçen önderlerdir, ancak belli ve objektif ölçütler kullanılmalıdır. **e**